

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXV

Price 20 c.

Chicago, Ill. Ketvirtadienis, Thursday, January 11, 1979

IRANO ŠACHAS SIULO ATIDUOTI MILIJONUS

VIETNAMAS PATARIA KINJAI NESIKIŠTI Į KAMBODIJĄ

—KOVOS TĘBEEINA SU ĮSIBROVĖLIAIS,—AIŠKI—
NA ATSIRADES SIHANUKAS

NEW YORK, N. Y. — Kelis metus buvęs Kambodijos premjeras Narodom Sihanuk atskrido į New Yorką, kur jis rengiasi saugumo tarybai įteikti skundą Vietnamo vyriausybės karo jėgų įsiveržimą į Kambodiją. Princas Narodom Sihanuk yra įsitikinęs, kad Jungtinės Tautos insis priemonių Vietnamo karo jėgoms atsaukti iš Kambodijos.

Princas Sihanukas savo laikui glaudžiai bendradarbiavo su komunistais, bet paskutiniu metu Vietnamo rūsies komunistinė santarka jam nepatinka. Kambodijoje buvo įsigalėjęs Mao C Tungo plauko komunizmas, o pats Sihanukas buvo išvežtas į Pekiną. Dabar kiniečiai jį siunčia į Saugumo tarybą Kambodijos skundui įteikti.

Pavojus visai Pietų Azijai

New Yorkan atskridęs Narodom Sihanuk spaudos atstovams pareiškė, kad Kambodijos pavergimas sudaro pavojų visai Pietų Azijai. Jeigu šiandien Vietnamo karo jėgos, gavusios sustiprinimą iš Sovietų Sąjungos, į kelias savaites gali pavergti visą Kambodiją, tai rytoj jos galės įsiveržti į Tailandą ir pavergti dar vieną Pietų Azijos valstybę. Princas Sihanuk pareiškė, kad jis prašys saugumo tarybą imtis griežtų priemonių Vietnamo divizionams atsaukti iš Kambodijos.

Kovos krašte dar tębeina

Vietnamo karo jėgos paskelbė, kad visas kraštas jau pertvarkytas, tautinė vyriausybė tvarko visus reikalus, bet tikrovė yra visai kitokia. Kambodijos patriotai veda kovą prieš įsibrovėlius. Teisybė, kad Vietnamo divizionai turi modernius tankus, bet taip pat teisybė, kad krašto gyventojai randa būdų įsibrovėliams pasipriešinti. Vietnamo karo jėgoms pavyko pavergti visą kraštą, bet jie šiuo metu žino, kad įsibrovėliai nepašalinami. Prieš juos bus vėdama kova, kol jie bus išvaryti iš Kambodijos, — pareiškė Sihanukas.

Šachas paleido 266 kalinius

TEHERANAS Iranas. — Irano šachas, matydamas, kad naujai sudarytai vyriausybei bus

KALENDORĖLIS

Sausio 11: Teodozijus, Higinas, Nemėja, Gryžulis, Žygnatas.

Saulė teka — 7:17, leidžiasi — 4:39.

Šaltas, snigs.

sunku grąžinti valstybei taiką ir ramias darbo sąlygas, preita antradienį išleido iš kalėjimų 266 politinius kalinius, dalyvačius maiste prieš valstybę ir šachą. Šachas pareikalavo tuojau sudaryti valstybinę komisiją jo perleistiems turtams administruoti; parduoti ir išdalyti labiausiai paramos reikalaujantiems. Šalčiai gerokai paspaudus, visame krašte jaučiamas didelis vargas be žibalo. Streikuojantieji darbininkai naujo žibalo neištraukia iš gelmių, tenka naudotis amerikiečių galingais lėktuvais atvežta žibala. Atrodo, kad šachas, gavęs kariuomenės vadų užtikrinimą, pajuosia kelioms savaitėms išvažiuoti iš Irano, kad krašto gyventojai turėtų progos apsigalvoti, ką jie daro ir ko jie reikalauja. Irano karo vadai nenori nusileisti bemoksliams ir fanatiškiems muloms.

SVEIKA NAUJIENA RUKORIAMS

Tabako laukia marijuanos likimas

WASHINGTON. — Sveikatos, švietimo ir gerovės (HEW) departamento sekretorius Joseph A. Califano pasakė Charlotte (N.C.) Observer laikraščio atstovui, kad šį ketvirtadienį skelbiamame Vyriausiojo gydytojo 1,200 puslapių raporte kova su tabako rūkymu skelbiama žymiai pagriešintai ir kad 1,200 puslapių raportas padarys "globalinį impactą".

Vyriausiojo Gydytojo (Surgeon General) 1964 metais paskelbtame raporte buvo padaryta įtvirta ir paskelbta, kad cigarečių rūkymas yra žalingas sveikatai, ir dėl to tas perspėjimas įsakytas skelbti kiekviename cigarečių pakelyje ir uždrausta cigaretes garsinti televizijoje.

— Prezidentas Carteris nutarė kreiptis į Brežnevą, kad nesikištų į Pietų Azijos reikalus. Jei šio tikslo nesutvarkys, tai kils dar didesnis nesusipratimas. Konfliktas gali nuvesti prie naujo karo.

— Amerikos diplomatai buvo informuoti apie Vietnamo pasiūlymus įsiveržti į Kambodiją, bet niekas nenorėjo, kad jie ten pasiūlys net dykila divizionų. Kambodijos okupacija buvo netikėta.

— Aukščiausias teismas atsisakė svarstyti kartu gyvenančių artistų Lee Marvin ir Michelle Trola Marvin mokesčių bylą.

— Irakas sutiko vamzdžiais siųsti žibala į Siriją. Tikrina vamzdžius ir ruošia siuntas.

— Los Angeles bankas nori nusipirkti Chicago Central National banką.

Kipro salos policija saugo ne tik kalnų keltus, bet ir vandens pakraščius, kad salon neišiveržtų aplauiusieji palestiniečiai.

ISPANIJOJE NUŠAUTAS AUKŠČIAUSIO TEISMO TEISĖJAS MIQUEL CRUZ

BASKAI REIKALAUJA PLAČIŲ SAVIVALDYBĖS TEISIŲ, KAD ISPANAI NEGALETŲ ISNAUDOTI BASKIJOS GYVENTOJŲ

MADRIDAS, Ispanija. — Ne pažįstami asmenys praeitą antradienį nušovė 67 metų amžiaus aukščiausio teismo pirmininką Miguel Cruz. Už poros valandų Vaskonijos Laisvės Kovotojų Sąjungos vadovybė pranešė vienam dienraščiui, kad šios Sąjungos vadovybė imanti visą atsakomybę už teismo pirmininko nužudymą. Savo laiku vaskai kreipėsi į teisėją prašydami įstatymų globos, bet teisėjas tada atsisakė tai padaryti.

Praeitą savaitę nušovė generolą

Ta pati vaskų organizacija, siekianti autonomijos visai Vaskonijai, Madrido centre nušovė ispanų kariuomenės generolą. Ispanijos respublika buvo davusi gana plačią autonomiją visai Vaskonijai, bet gen. Franko smarkiai persekiojo visus Vaskonijos laisvės šalininkus. Tris tūkstančius metų Vaskonijoje gyvenantieji vaskai pajėgė išlaikyti savo kalbą, dainas ir šokių. Ispanai stengėsi juos pavergti, bet nepajėgė. Nepajėgė vaskų suvaldyti ir diktatorių Franko. Vaskai labai darbštūs, geri jūreiviai ir prekybininkai. Jie nori, kad dabartinė vyriausybė duotų jiems daugiau laisvės naudoti savo kalbą. Pratišais metais vaskų kovotojai nušovė šešis įtakingus ispanus, pastojusius kelią vaskams siekti laisvės.

Amerikiečiams jau įgriso šalčiai

Visą šiaurės Ameriką jau trenkia šaltis, kankina nepaprastai stiprūs šalčiai. Naktimis ir rytais

Dvi savaitės valstybei pavergti

Vietnamo kariniai nerolai pranešė, kad visai Kambodijai užimti reikėjo tik dvi savaites. Iš viso operacijoje dalyvavo 13 Vietnamo divizionų. Svarbiausia — sukelti paniką, kad būtų sustabdytas ir paralyzuotas noras gintis.

Vietnamiečiai, nepaskelbę karo, užėmė apie trečdali Kambodijos. Jie užimdavo kaime, nutraukdavo susisiekimą, suimdavo administracijos pareigūnus ir skubėdavo į kitą kaimą ar miestelį. Kariuomenės vadai labai patenkinti, kad jiems nereikia įsakinėti tvarkai palaikyti. Jiems geriau vyriausybės įsakymus vykdyti, negu patiems įsakinėti.

Rusai prašė apie savo moralę

MASKVA, Rusija. — Borisas Sennikov kalbėjosi laikomąs Rudolf Hess susirgo, kai britų kariams tekė eiti sargybą prie minėto kalėjimo. Britų daktarai, patikrinę 80 metų Hesso sveikatą, pasiūlė paleisti jį iš kalėjimo, tegu sau eina pas savo žmoną. Sovietų valdžia griežčiausiai pasipriešino prieš tokį britų sumanymą. Rusai negali suprasti, kaip britas galėjo drįsti pagalvoti apie reikalą išleisti iš kalėjimo nuteistą karo nusikaltėlį. Matyt, kad rusai ilgus metus atsėdėję kalinių taip pat iš kalėjimų nesileidžia.

Nei viena Pietų Azijos valstybė neturi tiek daug ir tokių modernių ginklų, kokių turi Vietnamas. Vietnamo kariai į dešimt dienų užėmė visą Kambodiją. Liko kalnuotos ir žemos vietovės, į kurias tankai negalėjo įliaužti.

JAV PATARIA ŠACHUI LAIKINAI IŠVYKTI Į UŽSIENĮ

ŠACHAS PATS PASISIŪLĖ ATIDUOTI NETURTIN-
GIESIEMS DIDOKĄ SAVO TURTO DALĮ

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas, gavęs iš ambasadoriaus ir kitų Amerikos pareigūnų tikslias informacijas apie dabartinę padėtį Irane, pasitaręs su artimiausiais aptarėjais, patarė Irano šachui laikinai išvažiuoti iš krašto, kol vyriausybė galės stabilizuoti kraštą. Jeigu krašte yra šachui ištikima kariuomenė ir karo vadai, jeigu krašte yra sudaryta normalizuoti gyvenimą norinti vyriausybė, tai šachas jai labai daug padėtų, jeigu laikinai išvažiuotų į užsienį, kol tos aistros gerokai aprimtų.

Prezidentas ėmėsi tokio pasiūlymo, kai atėjo žinia apie Irano karo vadovybės nėris padaryti perversmą ir imtis griežtų priemonių tvarkai atstatyti. Ač karo vadovybė perversmą ruošė, planuodama palikti šachą savo vietoje, ar perversmas turėtų padaryti pakaitas visoje dabartinėje Irano valdymo sistemoje, tuo tarpu dar neaišku. Atrodo, kad kraštui būtų daug sveikiau, jeigu dabartinė kalinė vyriausybė gaudytų imtis priemonių jūliams aistroms apraminti.

TEHERANAS, Iranas. — Pats Irano šachas, niekieno nespriamas, suliko didoką savo turtų dalį atiduoti neturtiniams gyventojams. Jis nori, kad jo turtų įsidalinimas būtų prarastas tvarkingai, be pasipelnymo ir bereikalingo turtų oikvojimo. Specialistai apskaičiavo, dabartinio Irano šacho Reza Pahlevi turtai siekia apie bilijoną dolerių vertės. Jis turi nepaprastai didelius derlingos žemės plotus ir investavęs dideles sumas į įvairius žibalo bendroves. Šachas pastebėjo, kad maisto metu visas jo turtas eina niekais be reikalingos priežiūros. Jis žino, kad daugelis jo tarnautojų, kaip reikalingai žmonės, klausia daugianamų, negu paties šacho. Dali turtų jis paveldėjo iš savo tėvo, bet jis pats asmeniškai tėvo paliktus turtus keleriopai padidino. Dabar jis priėjo išvados, kad jo turtai neneš ne tik jam, bet ir jo ainiams jokios naudos. Šacho nutarimas buvo paskelbtas be vyriausybės žinios. Jis teigia, mai paveikė krašto gyventojus, ypatingai dirbusius šacho dviraus. Galimas daiktas, kad daugelis jų nusisuks nuo mulų.

Premjero Bachtiaro vyriausybė ruošiasi kirsti smūgį maistą tiesiantiems mulams ir Chomeini šalininkams. Krašte yra didesnis mulų skaišius, bet jie neseka Chomeinio įsakymu. Jiems atrodo, kad jau užtenka protestų ir metas pradėti darbą Krašto inteligentija yra priešiniga Chomeini skelbiamam maršui. Bet nepatenkintų mulų ty skaišius dar yra gana didelis, jie vis dar kursto maistanti nepatenkintuosius.

Premjeras Bachtiaro yra įsitikinęs, kad aistros aprimtu, jei šachas kuriam laikui išvyktų į užsienį ilgėsnėm atstogom. Aistroms aprimus, jis vėl galėtų grįžti. Irano kariai mėgstą šachą ir žino, kad be jo kraštas nebūtų padaręs tokios pažangos. Krašte nėra mulos, kuris pajėgų valdyti modernią valstybę.

PABĖGĖLIŲ NEBETELPA

LONDONAS. — Praėjusį antradienį susitarta, kad Prancūzija, Britanija ir Hong Kongas priims dar 78 pabėgėlius iš Vietnamo. Su tais 78 susidaro bendrai 200 skaišius primamų iš 2-300 pabėgėlių, kurie jau dvi savaitės gyvena Menilos Ilankoje viename Hong Kongo prekybos laive Tung An, kuriame tie pabėgėliai susimetė gruodžio 27 dieną ir jų likimas tebėra nežinomas.

PAVARTAS IZRAELIO LAIVYNO KOMANDERIS

TELAVIVAS. — Izraelio kariuomenės vyr. štabo viršininkas gen. leit. Raphael Eytan, pašalinis iš pareigų laivyno komandierį admiralą Michael Barkai 41 metų amžiaus, kaltinamą ir kariuomenės teismo teisą, bet nuteistą už moters kariuomenės seržantę mėginimą išprievartauti. Teismas nusprendė, kad adm. Barkai yra kaltas, bet nepakankamai kaltas, kad reikėtų pabausti.

IZRAELIS LAUŽO SAVO PASIZAĖJIMĄ

Tęsia okupuoto Jordano ploto kolonizavimą

KAIRO. — Egipto prezidentas Anvar Sadat, būdamas Aviane, pareiškė, kad taika tarp Egipto ir Izraelio visticiek įvyks nepaisant Izraelio premjero Menachem Begino "vilkinimo" ir kad 95 nuosimčiai taikos sutarties jau įvykdyta.

Savo žygiu, kuris beabejoje suerzins JAV Prezidento Carterio administraciją, Begino valdžia davė suprasti, kad ji savo okupuotoje Jordano upės kairiojo kranto teritorijoje leis dviejų mėnesių begyję kurtis žydų kolonijai.

Nors Izraelis yra prizadėjęs laikytiis trijų mėnesių moratoriumo, bet kraštutinių nacionalistų kolonistų žydų grupės spaudžiant, nusprendęs savo politiką pakeisti. Galutinį sprendimą padaryti palikta Begino kabinetui.

— Amerikos piliečiai, suminti už įvairius nusikaltimus, skundžiasi labai sunkiai Ecuodoro režimu.

— Švedų valdžia rengiasi drausti pardavinėti žaismuos kareivėlius ir revolverius vaskams.

— Kinės kad aistros aprimtu, jei šachas kuriam laikui išvyktų į užsienį ilgėsnėm atstogom. Aistroms aprimus, jis vėl galėtų grįžti. Irano kariai mėgstą šachą ir žino, kad be jo kraštas nebūtų padaręs tokios pažangos. Krašte nėra mulos, kuris pajėgų valdyti modernią valstybę.

"DRAUGAS" APSISPRENDE BŪTI VLIKŲ OPOZICIJOJE

(Tėsinys)

4. Ketvirtas "Draugo" vyr. redaktorius kun. Pr. Garšvas kaltinamas taikomas VLIKo Seimui, nepamirštant pažerti visokių insinucijų ir Seimo atstovų, jo vadnimo "Draugo" metusiems veikėjams.

a. Nors VLIKas vo sesijos dieną dalykijos laisku būveveikintais, to laikasias po 20 dienų savo vedamajame, jau nebelaisko jo tikruo tik "vadnamu" seimui. Tai vadinas, dejas, kraščioniškų spaudos etika ir etika.

b. Piktas, kad jis vieną kartą sprendė, uždaryti durimis, "dėl svetimų užmačių" ir "išvares kviestus, svečius bei spaudos atstovus". Pirmiausia, yra nepagrįstas dėl to, kad tokį klausimų uždarymą durimis svarstymą minato VLIKo Seimas, leisdamas durų uždarymo pareikalauti penkiems Seimo atstovams. Jei tai leidžia teisė, tai te negalima laikyti kokią nedorybę ar nusikaltimu.

c. "Draugo" redaktoriaus aišmanos, kad Seimas, sprenddamas vieną klausimą uždarymą durimis, nusikariadęs spaudos atstovus, jo laikraščiu pakenkti negalėjo, nes jis tu savo spaudos atstovų Seime išvis neturėjo, jis VLIKą visai ignoravo ir nieko apie jo darbus "iš principo" nerasė nors savo vinjetėje "Draugo" ir rašosi esąs "Pasaulio lietuvių dienraščiu", dėl ko jis ir visus, atstovaujancio VLIKo negali ignoruoti.

d. Skelbimas, kad Seimo durys buvusios uždarytos, "slepian tiesą nuo viešumos", kad ta "viešuma" nežinotų pasimetusių veikėjų "kėslų", yra VLIKo,

jo Seimo ir paskirų atstovų ižėdimas. Tokius teigimus reikia įrodyti, bent jau juos nusakyti konkrečiau, o ne nieko nepasakantėmis abstrakcijomis. Kas neįrodyta, to nėra. Švaistytis savo kaltinimais ir įtarinėjimais tai ne rimto, ypač ne kraščioniškos spaudos etikos laikraščio redaktoriaus darbas.

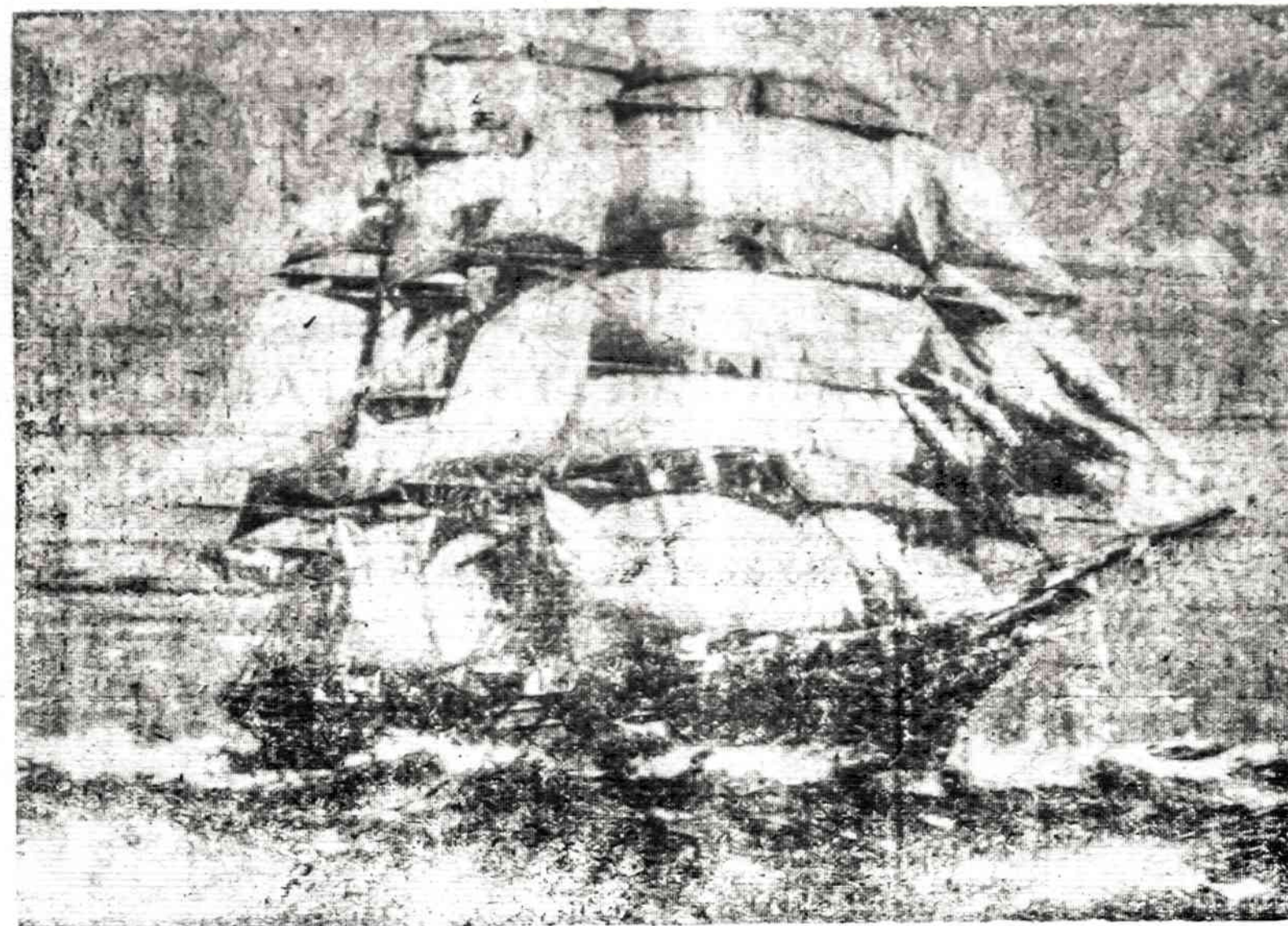
III KONSTATAVIMAI IR IŠVADOS

1. "Draugo", neleistinai besiskelbiančio "Pasaulio lietuvių dienraščiu", dažni neigiami pasisakymai prieš VLIKą, siūlymai, kad visiškai radikalių reikalavimų, jo spaudos atstovų, nepažinti organizacijos, net ir skelbiant, kad VLIKo veiklos mūsų išsivijoje nereikia, (kaip tas buvo skelbiama praėjusių metų lapkričio ir gruodžio mėnesiais to laikraščio vedamuosiuose), turėtų būti jo leidėjų Tėvų Marijonų sustabdyti, kaip žalingi Lietuvos laisviniui darbui.

2. To laikraščio parodytas VLIKo Seimui visiškas nesidomėjimas jo darbais reikia laikyti VLIKo žalingu ignoravimu, gi jo 1978. XII. 30. d. vedamas, kur išniekintas VLIKas, jo vyriausiasis sprendžiamasis organas-Seimas, taipgi ižeisti Seimo atstovai, rodo, kad "Draugas" apsisprendė būti griežtoje VLIKo opozicijoje.

3. Reikalauti "Draugo" leidejus Tėvus Marijonus išmesti iš jo laikraščio vinjetės įrašą, kad "Draugas" yra "Pasaulio lietuvių dienraštis", kaip nesideringas su laikraščio turiniu, su jo vedamąja linija.

4. "Draugui" reikiantis savą negatyvine spaudos veikla, VLIKo atžvilgiu, kvieštume vi-

Būrlaivis Cutty Sark

RASO J. VENCLOVA

AR ADOMAS IR IEVA KALBĖJO LIETUVIŠKAI?

(Tėsinys)

DAUSA TAUTŲ LEGENDOSE

Legendos yra pasakios senų laikų padavimai. Vienok kad ir kažkaip jos būtų sufantazjuotos, turi savo atsiradimo priežastis bei tikrovės šaknis. Tad ir jo mis tenka pasinaudoti, ypač tyrinėjant seniausius laikus.

Babiloniečių legendos kalba apie laimingą šalį šiaurėje, kada jų vyriausiasis dievas Anu turėjo savo būstinę šiauriniame dangaus sklaute. Ir keltų legendos kalba apie žemišką rojų — Avalon, kuris buvo šiaurėje, greičiausiai kiti mūsų laikraščius stiprinanti visokeriopą pagalbą VLIKui, mūsų tautos atstovų, bei, kovoję dėl Lietuvos išlaisvinimo.

(Pabaiga)

čiausia Gintaro krašte, nes jų legendoj kalbama apie gintaro atsiradimą iš dievačio Apolo asarų, išlietų hiperborejų šalį. Senovės romėnų istorikas C. Plinius (Ist. naturalis, IV, 26) nurodė, jog už kalnų šiaurėje gyveno labai sena ir laiminga žmonių giminė — hiperborejai. Diodorus Siculus (II, 29) pareiškė, kad hiperborejai buvo kraštutiniai Skitijos gyventojai. Prancūzų istorikas prof. C. Julijan (53-69) priėjo išvados: "Istorinė epocha sutinkame prie Baltijos upių, tarp Vyslos ir Nemuno, tautą, kurią graikai vadino Hiperboreos arba kraštutinę žmonių padermę". Reikia, jie gyveno Lietuvos teritorijoje.

Panašiai senovės graikų poetas Hesiodas savo poemoj "Darbai ir dienos" apibūdina padavimą apie aukso rasę žmėnes, kurie buvo sukurti, kaip pirmieji, nemirtingi gyventojai Olimpo rūmuose ir kurie gyveno panašiai, kaip dievai, be nuovargių ir skausmo, žodžiu, laimingai, kada graikų seniausios dievas Kronos viešpatavo dangių. Gi pagal istorikus (Pherecydes, prof. W. Menzel etc.) graikų seniausios dievas Kronos viešpatavo ir buvo nuvainikuotas šiaurėje bei Gintaro krašte.

Ir senovės indų epo Ramayana (IV, 44) autorius, rašydamas apie laimingą šiaurės kraštą, 117

eilutę priduria: "Už kurų (kriūvių) šiaurėje randasi okeanas". O senovės indų legendos tolimoj šiaurėje laimingą šalį vadina Utarakuru (sen. indų kalboj "utara" reiškia šiaurę). Prof. A. Pictet (91-3) pateiktomis žiniomis, senovės indų laimingas kraštas bei jų žemės rojus ("paradis terrestre") buvo šiaurėje — jų pirmoj tėvynėje ("patrie originelle"). Gi senovės indų protėvy nė buvo lietuvių rytinių galimų žemė prie Maskvos (plačiai išdestyta J. Venclovos "Apie senovės indus ir jų giminytę su lietuvišiais", 1975 m.).

APIE SKITUS

Senovės skitų padavimas kalba apie skitų protėvį Targitą, kuris buvo laikomas seniausiu pasaulio žmogumi, iš kurio kilo ir kitų žmonių giminės (plg. J. Fressl, Die skythen-Saken). Ir senovės mokslininkai skitus laikė seniausiais žmonių padermėmis. T. Rice (96-19): "Many ancient scholars... considered the Scythians the world's oldest race".

Diodorus Siculus (lib. V), ka bėdamas apie gintarą, pažymėjo, jog jis gaunamas šiaurės Skitijoje. Gotų istorikas Jordanes (Geth., 3 str.) rašė: "Vyslos upė... skiria Germaniją nuo Skitijos". Vadinasi, Lietuvos kraštas įėjo į Skitijos teritoriją ir esą senovės lietuvių vadinosi ir skitais, ką ir patvirtino istorikas J. Hertmanowicz (46-27 ir 33): "Anais laikais lietuvių buvo žinomi, kaip skitai... Gediminas (Lietuvos karalius), parinkęs mūsų vietą prie Pirmės upės,

kreipėsi į savo karlius: "Mūsųj atsiminkite, jog jūs esate lietuvi ir turite prągą per šiuos priešus išvaduoti iš svetimųjų kraštą, kuriame jūsų stiprūs protėviai skitai kartą džiaugėsi pilna teise ir laisve (Gosud. Ros. II, Vol. IV, 179)".

DAUSA BEI ROJUS LIETUVOJ

Tad atsirado ištisa eilė mokslininkų, kurie pradėjo įrodinėti bei nurodinėti, kad rojus yra buvęs pirmą kartą Lietuvoj. Bene pirmasis pradėjo įrodinėti, jog dausa bei rojus yra buvęs pirmą kartą Lietuvos pajūry, prof. ir J. Hasse savo garsiaame veikalė "Preussens Ansprueche als Bernsteinland das Paradies der Alten und Umland der Menschen gewesen zu sein", Koenigsberg, 1766 m. Tą patį padarė ir Prūsijos istorikas prof. J. Voigt (Geschichte Preussens, I t., 14 p.).

Dr. W. Runge (99-29) konstatavo: "Taip su didele mokslo pastangomis is arabų, asyrų ir graikų literatūros, o taip pat iš sanskrito įrodyta, kad kraštas Hevila (Mos. I, Sap. 2) buvo joks kitas kraštas, kaip Sambija (Maž. Lietuvoj) ir kad "gyvybės medis" buvo gintaro medis, žymiausias ir svarbiausias šio krašto medis". Visai panašiai pasisakė ir prof. dr. K. Lohmeyer (75-3): "Sambija yra šventaršio rojus, jos gintaro pušis buvo "gyvybės medis". Prof. E. Powell (93-187) tvirtino: "Lithuania has a national history that goes back to the days, when the world was very young".

Iš lietuvių kiek tvirtiau pasisakė dr. V. Bruozis, kaip nurodė prof. M. Biržiška (11-24): "Dr. V. Bruozis, kuris priėjo išvados, jog šventaršio rojus buvęs Lietuvoj, kad rojų lietuviškai kalbėjo". O Milašius savo rašinyj "Lietuva" Lietuvos kraštą laikė pirmą kartą šalimi. Vydušas (Prabochių šešėliai, 1954, 129) nurodė: "Ir praeityj Lietuva buvo pirmoji pasaulio žemė, jos kalba savo turtingumu ir grožiu pralenkia visas pasaulio kalbas".

LIETUVIŲ RASE

Jau anksčiau buvo kalbėta, jog seniausio pasaulio žmonės buvo pailgagalviai. Prie pailgagalvių priklauso ir lietuvių. Be to, buvo nurodyta, jog dausos klimatas buvo vidutinis — nei per daug šiltas, nei per daug vėsus. Tad tenka prileisti, jog pirmieji žmonės buvo baltos rasės.

Žymus proistorės žinovas prof. T. Poesche (92-68), kuris tyrinėjo baltosios rasės genezę, priėjo išvados, jog baltosios rasės protėvynė buvo senovinėj Lietuvoj (Nemuno aukštupyj). Vadinasi, baltoji rasė yra europėjinė rasė. Čia papirde prof. dr. J. Jurginis 58-180): "Tarp Vyslos žemupio ir Nemuno iki Volgos aukštupio vyravo proeuropinis tipas (pagal paleoantropologiją). Šio tipo žmonės ir buvę kirvių bei virvelinės keramikos platintojai". Taip pat ir p. L. Dominian (25-57): "Races in the stone age were well defined in Europe. The northern plain from Russia to the North sea was the home of fair complexioned giants. Descendant of this ancient the tall blond of northern Russia and Finland".

Garsus Europos antropologas prof. dr. W. Ripley (98-454) nurodė, kad tikras europėjinis tipas pasireiškia šviesiais plaukais su mėlynomis akimis, o tokio rasi rasinėmis ypatybėmis reiškiasi ir lietuvių, kaip ir apibūdinę anglų istorikas dr. O. Rutte (100-86): "Being of pure Lithuanian type — fair hair, blue eyes, fresh complexion" — tikras lietuvių tipas, reikšmingai šviesia plaukais, mėlynomis akimis ir gyva veido išraiška.

Ir šias savo rasines savybes lietuvių išlaikė nuo seniausių laikų. Antropologo prof. J. Linskio (147-110) išpomis tai pat: "Pakitimas nebuvęs esminis, todėl pagrįdinau baltųjų užuiki ko toki Lietuvoj, kokius turėjo patys pirmieji šio krašto (Lietuvos) gyventojai".

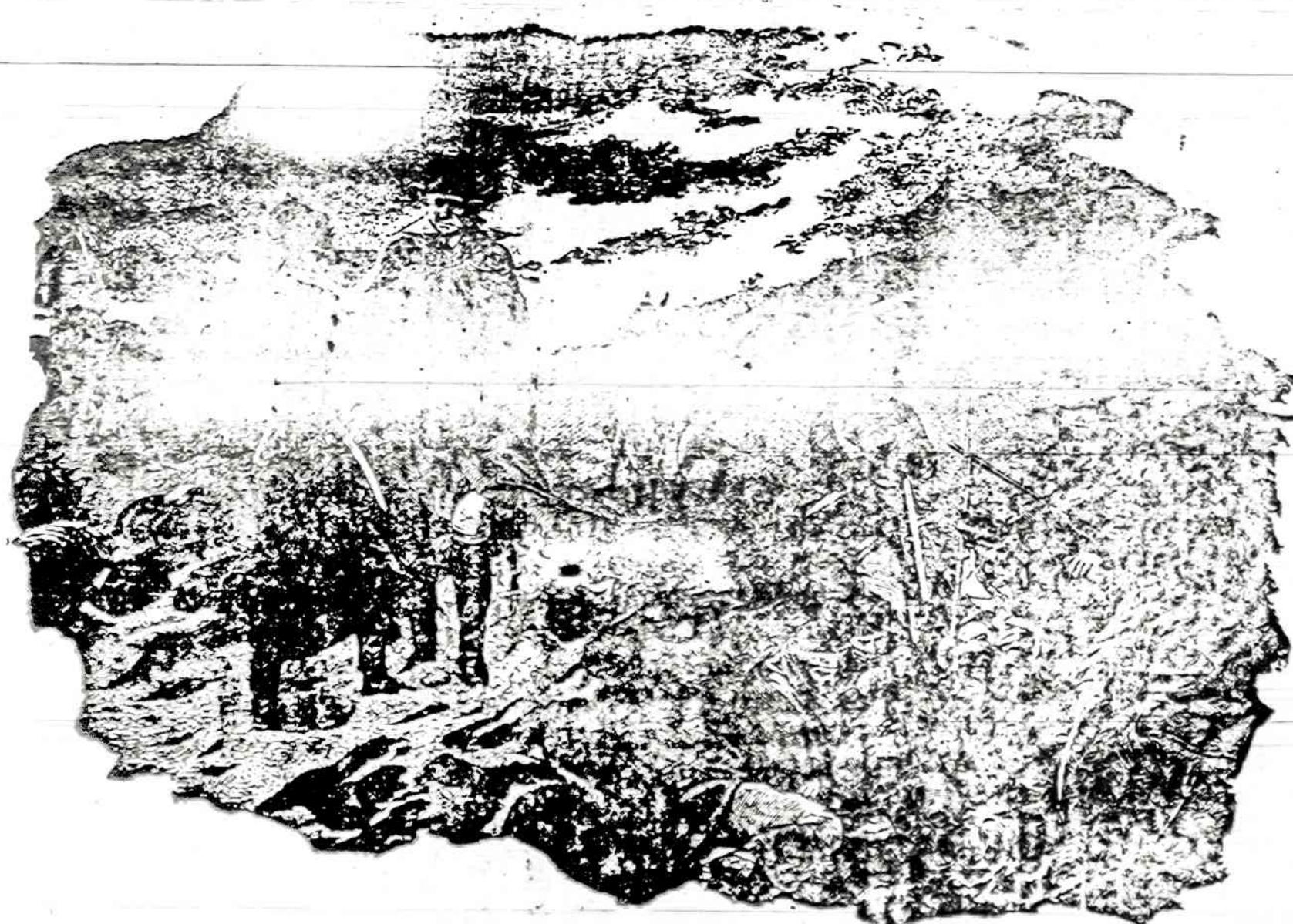
LIETUVIAI SENA TAUTA

Lietuviai yra labai sena tauta, kurie amžių bėgy buvo vadinti ir įvairiais vardais, būtent, kaip jau anksčiau esame pasisakę, skitais, hiperborejais, alsčiais ir kitais (apie tai plačiau J. Venclovos "Lietuviai ilgo senovėje", 1978, 11-14 p.).

Prof. A. Šeibutis (Mokslas ir gyvenimas, 1973), pasiremęs seniausiais padavimais, priėjo išvados, jog seniausios Lietuvos gyventojai buvo lietuvių protėviai. O antropologas prof. J. Zuharskas (Vairas, 1935, 11 m.) lietuvių laiko tiesioginiais aliniais seniausios Europos rasės, t. y. paleolitinės rasės. O kaip jau buvo minėta, prof. dr. J. Ehrlich (32-6) lietuvių laikė Europos Adomų bei pirmuoju Europos žmogumi. Tą patį patvirtino ir prof. E. Powell (166 p.).

(Bus draugu)

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money. And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans. That's how people took stock

in America back then, and you know how true they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings by taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Take stock in America.

200 years after our nation's birth.

Now if Bonds are 10 percent above their face value, you can cash them in for a profit. Bonds can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

MAKING IT BETTER FOR YOU

by Carolyn Avelino Hunt-Wesson Kitchens

Achieving Kitchen Efficiency

The energy crisis has made the subject of energy-saving cooking more than just idle conversation. Today's homemakers are very concerned with ways to save money in the kitchen because they have to be.

There are real ways to achieve energy-saving efficiency in the kitchen which we've experienced in the Hunt-Wesson Kitchens.

For instance, always try to match pan size with the burner. A pan that is smaller in diameter than its accompanying burner will allow heat to escape. That translates to precious energy wasted!

Remember to cut your vegetables before cooking them whole. This speeds the process. Legumes or dried fruits should be soaked, also, to reduce cooking time. Soaking returns them to their natural state, or consistency.

Another obvious way to lessen cooking time is to choose a relatively quick and easy to prepare main dish.

Convenience foods such as our Prima Salsa, prepared spaghetti sauce, would certainly help the cause. Simply heated thoroughly, this thick sauce tastes like it simmered all day.

Don't be afraid to experiment with new cooking methods. Oriental stir-fry cooking is not only intriguing as a change-of-pace menu idea — it is more energy efficient and nutritious than

boiling or steaming. You cut food into small pieces so they cook quickly.

If you wish to cook with your oven or broiler, it is important to learn how to use them in a more efficient manner. Consider the following tips:

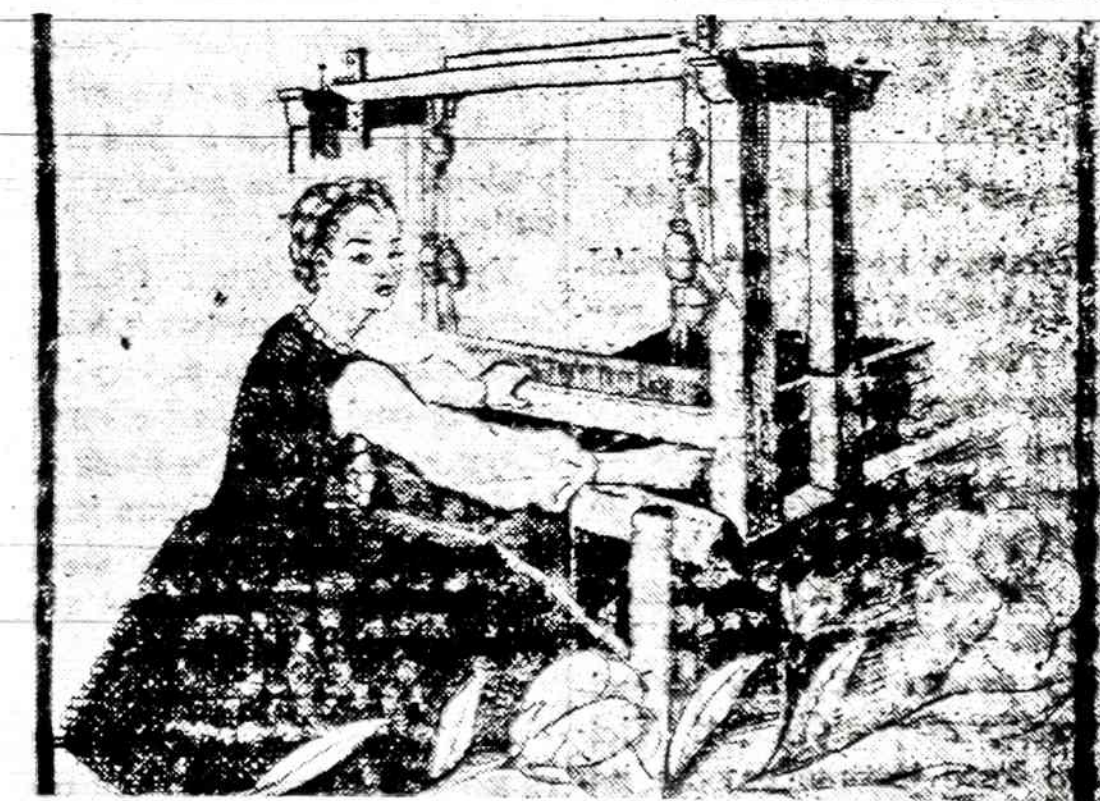
Always try to use a meat thermometer when roasting. This can usually prevent overcooking. Also, get in the habit of using a minute-timer for precise cooking. Do follow your recipes; they were meant as a guide.

Remember that preheating the oven is generally wasteful except for "quick-bake" items such as cookies, pizza and frozen entrees. Cut down on this habit.

Make an effort to thaw foods at least partially before cooking. Don't try to incorporate thawing time into cooking time. This is a sure energy waster.

A genuine blessing to every energy conscious homemaker may be the microwave oven. An industry study shows that by 1980, between 20-25 percent of American households will be using them. If used exclusively instead of a conventional oven, the energy savings of a microwave oven could approach 85 percent.

These energy-saving hints are proof that there are indeed ways to save fuel money in the kitchen. It's just another way Hunt-Wesson is working to make it better for you.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 62 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių namams.

SLA — apdraudžia pičius omis kainomis SLA peiško pelno, namams palankiausia tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$30,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudimą — Encouragement Insurance, kuri ypat naudinga šeimoms, sėkmingai aukšto mokslo ir jų gyvenimo p. auziai.

SLA — vaikų apdraudžia pigia terminuota apdraudimu: už \$1,000 apdraudus sumą (temoka tik \$3.00 metams).

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašys.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrai:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

MIRĖ J. Pautienius ir T. PETRAITIS

Tik vienos dienos tarpe, pasakutė savaitė prieš Kalėdas, mirė dail. Juozas Pautienius gruodžio 17 d., Dail. Teofilius Petraitis — gruodžio 18 d.

Pautienius buvo pašarvotas Vasario - Butkaus koplyčioje, Cicero. Atsisveikinimo metu kalbas pasakė velionio Juozo draugai ir kalgos: Amer. Liet. Dailininkų Sąjungos vardu kalbėjo M. Šileikis. Kolegų vardu trumpai pakalbėjo dail. Visockienė ir kiti.

Velionis Juozas Pautienius mirė sulaukęs 78 metų amžiaus. Po gedulingų pamaldų šv. Antano parapijos bažnyčioje, velionis buvo nulydėtas į liet. šv. Kazimiero kapines. Po laidotuvių buvo pietūs.

Dail. Pautienius buvo Amerikos Liet. Dailininkų Sąjungos ilgametis narys. Atkviatai daly-

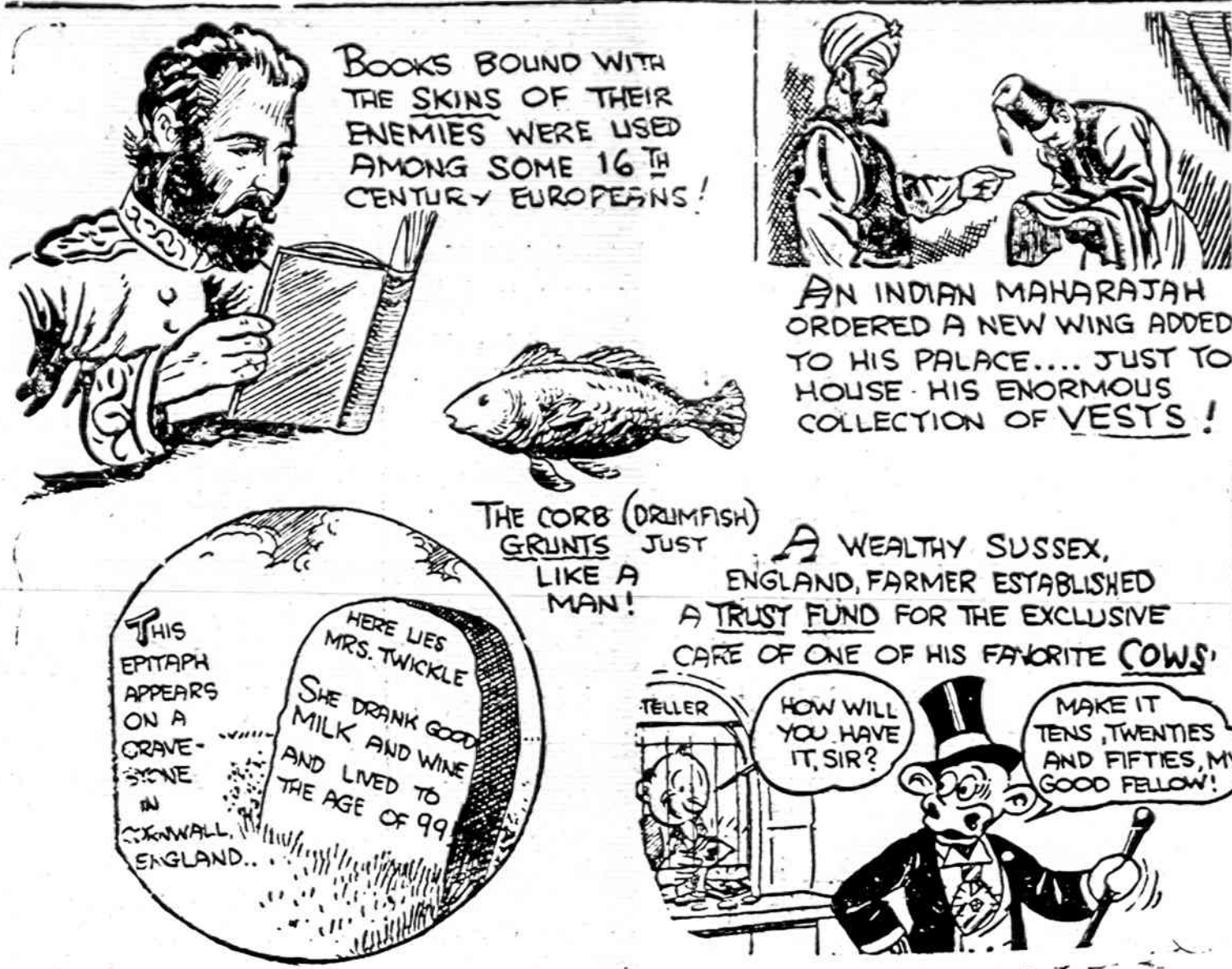
vaudavo grupinėse parodose ir turėjo savo vienc daug parodų. Kitataučių parodose yra laimėjęs premijų.

Neprik. Lietuvoje Pautienius dėstė pašyba gimnazijoje, bet pats plačiau nepasirėškė kaip tapytojas. Išėjimo į šį pasaulį kaip profesionalus dailininkas, išvystęs savitą stilių, špaktelio techniką, kartu saulėtą koloritą.

J. Pautienius daug metų sirgo sunkiai pagydoma parkinsonizmo liga, bet vis dar kūrė, kiek galėjo. Jis siejo dailę su mitymų vieningo sugyvenimo, net sirgdamas atvykdamas į susirinkimus arba parodas.

Paliko liūdinti žmona Stasė dukterė Teresė, jos vyras Jonas Bogutis, sesuo Suzana Juškevičienė ir jos vyras Andrius, sesuo Ona Jonaitienė ir daug kitų giminių.

IT'S AMAZING!

Kronikos žinios

Dail. Teofilius Petraitis mirė gruodžio 18 d. sulaukęs 82 metų amžiaus. Pašarvotas buvo Petkaus koplyčioje Marquette Parke, Velionį atsisveikinimui kalbas pasakė dail. Br. Murinas ir Mikas Šileikis.

T. Petraitis buvo Lietuvos Kariuomenės kūrėjas savanoris ir Šiaulių gimnazijos pašybos mokytojas. Chicagoje priklausė Pensininkų Sąjungai.

Anksčiau gyveno New York'e apylinkėje. Prieš pusantrų metų atsikėlė į Chicago su žmona Viktorija. Bet nuo praeito pavasario Teofilius susirgo plaučių vėžiu. Prieš mirtį kruopščiai sutvarkė savo kūrinius ir paruošė parodai. Jis prašė, kad Amerikos Liet. Dailininkų Sąjunga surengtų pomirtinę parodą š. m. balandžio mėnesį.

Dail. T. Petraitis po gedulingų pamaldų Gim. M. M. para. bažnyčioje, buvo nulydėtas į liet. šv. Kazimiero kapines. Palaidovai Ramunės restorane buvo pakviesti pietums.

Abiejų kolegų liūdintiems žmonoms ir giminiams reikiu gilia užuojauta.

Vienų metų tėkmėje neteko me 7 kolegų: T. Valiaus, Br. Grikenio, M. Girdvainienės, A. Nako, Pov. Kaupo, dabar Juozo Pautieniaus ir Teof. Petraičio. Jie buvo vyresniosios kartos menininkai.

Dailininkų dėmesiai

1979 m. sausio ir vasario mėnesiais Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., menininkams yra proga atvežti į galeriją naujų darbų iki 5 skaičiaus. Gali būti aliejus, akvarelė, grafika, skulptūra ar keramika. O

— Gruodžio 29 d. United Press atstovai buvo atvykę į prof. Adomo Varno namus su televizijos aparatais, Liet. Konsulė p. J. Daužvardienė lydinti. Nufotografavo 100 metų amžiaus Varną ir susirašė smulkesnes žinias.

Praeitę pirmadienį (Naujuose Metuose) paleido per televizijos kanalą 7 ir 9-ta. Kitos žinios tilpo dienraščiuose.

— 1979 m. gruodžio mėn. pradžioje numatoma surengti bendrą lietuvių dailininkų mažesnio formato darbų prieškalėdinę parodą Čiurlionio Galerijoje, Inc. pastoviose patalpose Archer ir California. Meno mėgėjai turės progos populiariai kainomis

ficialaus parodos atidarymo nereikia. Gali dalyvauti Am. Liet. Dailininkų S-gos nariai ir ne nariai. Norintieji į Sąjungą įsiti maloniai kviečiami.

Darbus pristatyti galima Midland Savings banko darbo valandomis. Bus iškalinti po sausio 15 dienos, kai pasibaigs prof. Ad. Varno paroda. Reikia pažymėti kūrinių pavadinimą ir kainą. Paveikslai bus pardavinėjami. Už paruoštą kūrinių Čiurlionio Galerija, Inc. ima 10%. Kitų išlaidų dailininkas čia neturi. Galima paskambinti ALDS-gos pirminkui M. Šileikiui 434-6155.

Kovo balandžio mėn. numatyta a. a. dail. Petraičio pomirtinė dailės paroda. Gegužio pradžioje — Amerikos Liet. Dailininkų Sąjungos natių metinė paroda. Bus skiriamos premijos.

ANDRIUS RYLISKIS

FRAGMENTAI IS PRAETIES MIGLU

POKALBIS SU GRUZINU

Tėsinys)

Pagaliau rytojaus dieną septynioje stovinėčioje medinėje arba irkluoiki, tai stumuo bus didelėje spintoje aptikau, dar ene'io darytoje, dvigulį iš lentų lentyną ir josios viduje sudėtas senelio ir tėvo pasus, duosus Linkinų valsčiaus 1855 ir 1903 m.

Grįždamas į Krasnodarą, rugpjūčio mėn. sustojau Maskvoje ir Lietuvos atstovybėje (Povarskaja ulica), parašiau prašymą optacijai, pridėdamas abu pasus.

1922 m. vasario mėn. gavau Lietuvos optacijos dokumentus be vizų per Kubanės-Juodjūrio sričių karo komisarą Ziunę. Jis savo kabinete bandė mane įkalbėti atsisakyti Lietuvos pilietybės optacijos, bet aš buvau neperkalbamas. Aš įrodinėjau, kad 1916 m. rudenį Austrijos-Vengrijos fronte buvau apnuodytas patrankų sviedinių nuodingomis dujomis, o 1920 m. pradžioje persirgau demetėja šiltine, todėl reikalingas gero maisto, kurio čia nėra.

Kitą dieną į mūsų įstaigos kabinetą atėjo čekistas (pavardės neprisimenu), bet iš maitynės tiek pažįstamas, buvęs caro armijos karininkas. Jis daug kalbėjo apie Lietuvos pilietybės optacijos atsisakymą, bet jam pasakiau, kad Maskvos ligoninės daktaras, išėmantis iš ligoninės, po beriamosios šiltinės, pasakė:

— Beriamoji šiltinė, tai kraujo ir joje esančių komplikacijų pernešė, tai gerai maitintis, būk grynam ore daug jodinė, arba irkluoiki, tai stumuo bus didelėje spintoje aptikau, dar ene'io darytoje, dvigulį iš lentų lentyną ir josios viduje sudėtas senelio ir tėvo pasus, duosus Linkinų valsčiaus 1855 ir 1903 m.

Kadangi maisto gausus atsiradimas RSFSR problematiškas, tad gelbėdamas savo gyvybę, turu išvykti į Lietuvą. Jis rimtai susikaups pagalvojo ir rado rimtų argumentų mano šiltoje byloje.

Patariu, apsigyvenus RSFSR pas gimus bei pažįstamus, prieš važiuojant į Lietuvą, neregistruoti vietinėje valsčiaus CEKa (saugume), nes žmonės esą pavydūs, kerštingi ir persunkti pagiežos. Jei kas nors iš CEKa bendradarbių padeda į stalių bylos tuščią viršelį su užrašyta pavarde, tai byla pradeda strėti ir augti. Laikykis kukliai, nesiskverbk į nepažįstamų žmonių sambūrius, negirtuokliauk ir visada laikyk liežuvi už dantų užtauptoje burnoje...

Kas liečia demobilizaciją, tai patarė persikelti, jei aplinkybės leistų, į Saurės Kaukazo Apygardos karinio apmokymo įstaigą Rostove. Nes ten arčiau centro, bus proga greičiau demobilizuotis.

Po to pokalbio, mezgiau ryšius su Saurės Kaukazo Apygarda (Nukelta į 5-tą psl.)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiški ir intymūs nuotraukų apšvietimai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas S. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato. 143 psl. Kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas S. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLE Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelias \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atitinkamus ir Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istalgta 1928 metais.

Tel. 421-5070

Istalgos pietrose kiemas automobiliams pastatyti.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynų išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žibuliais, kaip konfetėmis ir pamatu įveda į gamtos vaizdą ir garus stebulius. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenose vaizduose savaioja juokas ir verki poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis. Valiūnienė, ZVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos kilniniu formatu, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butky Jura, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDŽIAU VIEŠIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgailionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 106 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kalrys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ EVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie šventintąsias lietuviškas senovės laikas; su autoriaus iliustracijomis \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranovskio "Anykščių Šilės", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukla, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stevas Santveras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stevas Santveras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 182 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių rinkinys, 102 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUKE MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumilaitė, KARALIAI IR EVENTEJAI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonso Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valerijus, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poezija, 65 psl. \$1.00.
18. Adomas Juras, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti kas ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujienų redakciją arba užsakyti paku, pridėdami čekį ar piniginę orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemlaidiškais knygdomis. Čia suminėtas knygas galima užsakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių kovą už laisvę nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelias kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje bei kuančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVEGTO. LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakiguose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ka ji ten matė, kokią kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat įversta į anglų kalbą.

M. Zolčenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 80 satyrinių novelių, 198 pusl., kaina \$2.

D. Kuralis, KELIONĖS Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Adoratoriaus pastabomis neapgauna intusisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTYKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zamaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTYŠ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šis ir kiti leidiniai yra gausiai NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsiųskite darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdami čekį ar piniginę perlaidą.

TRUMPAI

Dėkui skaitytojams, kurie mums metui išvyko į Gulportą, anksčiau raginimo prašė prenumeras, tai sumažindami administracijai darbu ir su-
laikymui pabrėžti bei susirūši-
jimo šlaides. Dėkui už patar-
mus ir dėmesį po perėjimo do-
le, atsiuntę: Kostas Juska ir
Antanas Matulis iš Detroito, J.
Rudnikas iš Union Pies, Sa-
ras Skurupskas iš West Bloom-
field, Tony Survilla iš Allegan,
Mich., Antanas Kalinauskas iš
Marquette Parko, Ironius Vi-
gelis iš Mays Landing, N. J. J.
Papulickas iš Gulport, Fla., J.
Mačys iš New Haven, Conn., Ka-
zys Puzinkevičius iš Pittsburgh,
Pa. Dėkui visiems.

Ponia Emilija Pajausis,
Bayside, N. Y., be raginimo pra-
šė prenumeratą, o savo gerus
linkėjimus atlydėjo \$10 auku.
Dėkui, taip pat dėkui New Yor-
ko tautiečių, užsiskaičiusiam
Naujienoms vieneriems metams
ir atsiuntusiam \$5 auku, bet pa-
vardės prašiusiam neskeldi.

Ed. Litvinas iš Brighton
Parko kiekviena proga paremia
Naujienų leidimą. Dėkui už
ankstyvą prenumeros pateikti-
mą ir už \$7 auku.

Jonas Grigulis iš Marquette
Parko, kartu su mėtine prenu-
merata, atsiuntė \$7 už kalen-
dorių. Dėkui.
Dėkui kun. Zenoni Gelaižui
už prasmingus švenitinius svei-

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinojus vėjus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuivius, ir prašo pasiekti kryptingai bei lietuviškai spau-
dos pirminį pavyzdį, platinti si seniausios Amerikos lietuvių dienra-
stis su susijusiais ir išsprendimais, tikslu sudaryti nerutuli-
tą, stumiantis į šią lietuviškos spaudos kryptį, bet ir visus lietuivius
tarp pat paverstus lietuviu ir jos žmonių gerovę, bendrumą, šeimai
siekiant lietuvių nepriklausomybės atstatymą ir visuotinio lietuvių re-
ikalų renesansą.

VIS PLEČIANČIS SAJODŽIUS

skatinti ir platinti Naujienas, atsiųsdami mecenatų, kurie padėjo prie Pla-
tiniojus vėjus labai vertingomis dotacijomis naujienų skaitymui.

Nikolas Karaitis, sav. Grand Shores motelis ir Residencinio viešbučio,
17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-391-9755, pasirašė
trijų dienų skaitymą dviems asmenims. Laimingieji turės progas būti
priešais puikiam moteliu prie pat patalų, naudotis privatu paplūdimiu,
saunimu kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrenginiais.

Mūsų bendradarbių ir savitais skaitė "Apklaus" mums ir mūsų naujienų
autoriu M. Mikšinytį pasirašė \$50 preliu. Be abejo, atsiųsdami ir daugiam
meceatų, kurių vertingomis dotacijomis bus skelbiamos ir pakaitos rė-
damos Naujienų piktinė.

Viesai ir visus kvičiame į didžiulį laiką.

Prenumeras prašome, užsakyti, bei galime skaitytojų reikalavimus
prašoma patisautoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo prašė savo prenumeratą, taupdamas laiką ir
mažindamas susirūšinėjimo išlaidas. Priede dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

• Užkauk. Naujienas kaip dovana savo kuris
yra naujas skaitytojas. Priede dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė

• Platinojus vėjus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų
paslaugas, prašau jas siunčianti už priedomus dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

• Platinojus vėjus proga, prašau siunčianti Naujienas dvi savaitės soti-
nimui nemokamai be jokių išpaiečių.

Pavardė ir vardas

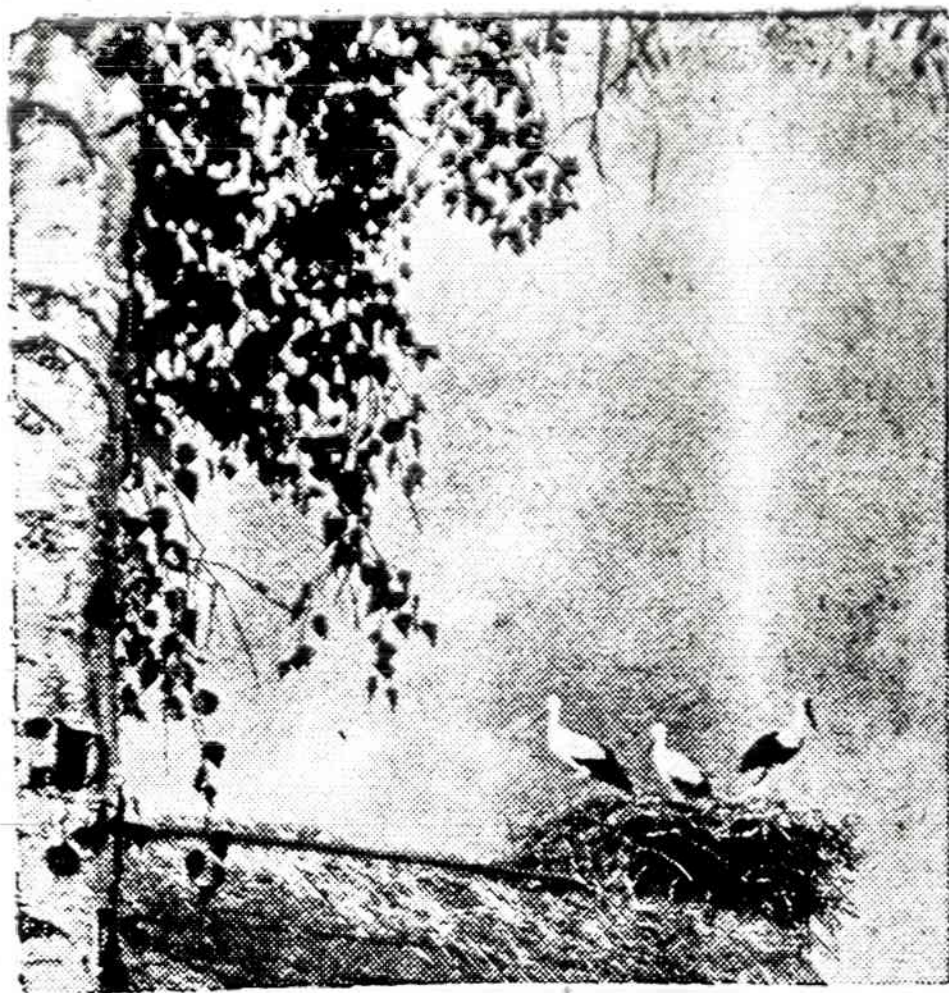
Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

nes bus reikami direktoriai ka-
pinų reikalams tvarkyti.

— Horoscopes or Astrological
Tarot Card Readings. Saturday
11 to 5 no appointment neces-
sary. ELINOR JAKSTO, 17 N.
STATE ST., Rm. 1717. Mes kal-
bame lietuviškai. 782-3777 or
925-8392. Professional Member
American Federation of Astro-
logers. (Pr)

— St. Petersburg, "Lietuvos
Aidui" rogramą vyksta kas šeš.
adienį 5:30 v. vakare iš 1110
AM, banga WTIS stoties. Ten
sudarytas iš organizacijų ko-
mitetas, į kurį įeina Dr. K. Bo-
belis, K. Kleiva, A. Vidutis, P.
Pocius ir Dr. Dr. Zebienė. Visi
džiaugiasi sulaukę radijo va-
landėlių, kurių veda Kazė Braz-
dionytė, baigusi TV ir radijo
komunikacijos studijas.

— Lietuvių Tautinių Kapli-
nių sklypų savininkų susirū-
šimas įvyks šių metų sausio
11 dieną Dariusio Grinceo saloje.
Visi sklypų savininkai priva-
to tame susirinkime dalyvaui.

VLIKO SEIMAS

Atkelta iš 4 psl.

filtruojant savo agentus. Jų su-
skaito nukentėdavo šimtai tik-
stancijų lietuvių, turėję bet ko-
kį sąlytį su rezistenciniais gru-
pėmis. Rezistencinė kovos for-
ma yra pradžioje ir negalima
totalitarizmo sąlygomis, tad sa-
vaimai nuo jos tauta atstolino.
Pradžioje Venclovai, kaip ir

Anot Venclovos, yra naivūs

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime iki amato. Dar-
bo valandomis informacijų prašome kreiptis te-
lefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARJA NORKIENĖ

2645 West 60th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2777

Didelės pasirinkimo gėrų rėšės įvairių prekių.

MAISTAIS IŠ EUROPOS ŠALŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Costina Parcela Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1361 W. 49th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2727

V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ,

PROGRAMOS VEDĖJA

Pirmadieniais ir antradieniais 9:00-9:30 val. vak.

Paskaitėdama 9:30-10 val. vak.

Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1400 AM.

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Tel. — 778-5374

For your headache get

extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety. Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safety directions. Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

galvoti apie Maskvos tarinamą
sugavotą disidentiną mane, nes
jos n. n. kinei, žmogaus laisvę
ir teisių sūkimas sukūrė Vak.
Europos komunistines partijas,
sukūrė neramumų sate-
linėse valstybėse ir visai ne-
laikytai pirmine į Raudonąją
Kiniją. Žmogaus teisių sūkimas
pasidėdė tolygiai dešimčių dū-
tatūrų krastus, skeldami juos
perversmams ar krūviniams susi-
mums.

Užhang savo paslaugą cū-
mistiui žviliu ir atli. Vyk-
tent sovietinės sistemos sus-
ta-
barėjimui, komunistinės ide-
ologijos bankrotui, gimė naujos
ideologinės jėgos, kurios pradėjo
nadrąsų žingsnių už žmogaus
teises, suras kelią į laisvų tautų
gyvenimą.

Venclovos paskaita seime ne-
sukėlė entuziazmo ar platiųjų
diskusijų, dalinai dėl to, kad
buvo atkelta iš popietinės sesi-
jos į priešpieptinę, nes prelegent-
tas turėjo skubiai išvykti į Euro-
pą.

Dėl paskaitos pasisakė bene
vienintelis V. Brazauskas, ma-
daug esantis žodžiais: "Pa-
gal Websterio žodyną disident-
terminas kilo viuramžiuose ir
buvo taikomas eretikams ar at-
skallams. Sovietijoje atsirado
disidentiniai taip pat yra iškirtėliai
iš komunistų partijos ir jie ne-
žydi, be to buvo komunistų par-
tijų nariai, patarė atsisakyti nu-
sitarus nacionalistinės pažiūros
ir lietuvių tautos laisvumo pro-
blema.

Prelegentui teko įsitikinti, da-
lyvauiant prairuose Vak. Euro-
pos ir Amerikos suvažiavimuose
su pranešimais apie disidentų sa-
jūdį Lietuvoje, kad vien prie-
sant Lietuvos Helsinkio grupę,
sudarytą iš įvairių tautybių ir
religinio nusistatymo atstovų,
kurio rūpinasi visų Lietuvos gy-
ventojų žmogaus teisių gynimu,
o ne vien lietuvių ar vien katali-
kų, nesumazino, bet pakėlė lie-
tuvių tautos vardą ir prestižą
vakariečių akys.

Anot Venclovos, yra naivūs

— Vietnamai labai nepa-
tik Valtybės Departamento
reikalavimus atsausti visas ka-
ro jėgas iš Kambojdijos. Viet-
namas karo jėgų iš Kambojd-
jos neatsakys, bet jis žino, kad
pagrobimo nepripažins.

— Broilai Hunt pralaimėjo
aukskausiame teisme sojos pu-
telį bylą.

— Susidūrus dviem turku-
traukiniais, žuvo 32 keleiviai.

TREMENDOUS TRIFLES

THE SNEAK THAT ELECTED

A PRESIDENT

Many Presidents have been elected with the help of a slogan that caught the popular imagination. There was "Tippecanoe and Tyler too", Harding's "Back to Normal", and the "I'm a Believer" slogan of the 1960s. But what was a slogan coined from an insult that helped elect a President in the White House?

This is the story: Martin Van Buren was running for re-election in 1836. Backed by a Democratic Party so powerful and well-organized that it was generally considered that his Whig opponent, William Henry Harrison, was given a position of \$2,000 he would be content to spend the rest of his day in a log cabin drinking hard cider.

The Whigs seized upon this obscure little paragraph and turned it into a mighty tribute. Harrison became the "log-cabin" candidate, and his military exploits were acclaimed and the enthusiasm of the people rallied to the banner of the rugged frontier hero.

Actually, Harrison had no intention of \$2,000 a year and never lived in a log cabin, but these facts did not change the country's opinion of him. The Whig election was a heavy one, and the log-cabin and hard-cider became rallying points for his candidate. On one occasion, when Daniel Webster was speaking at a rally in Harrison's behalf, he became so excited that he actually apologized because he himself was not born in a log cabin.

The "log-cabin, hard-cider" slogan became so popular that Harrison was swept into office. The error of the Democratic editor had acted as a boomerang and had achieved the opposite of its intention.

In more recent years, one of our Vice Presidents was publicly accused of a "cigar-smoking, whiskey-drinking, art old man" — a phrase which won him many friends but not enough to insure his re-election. But, in 1860, a few drops of printer's ink, unintentionally, provided a slogan that turned the tide of a presidential election.

Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch medicine without a prescription in BICOZEN®. Use only as directed. The medically proven cream for itching.

Italoje mirė išgarsėjęs architektas Pier Nervi.

— Chicagoje atidaromi resto-
ranai, kuriuose gali valgyti vis-
tienes, kad tik tiktai nori.

— Naujas Irano remėjas ren-
gia naujas instrukcijas ir ruo-
šiausi suimti kiekvieną maist-
ninką, kuris nesilaikys tva-
kos ir klausys užsienio agentų
nurodymų. Irano gyventojams
jau įgrišo maistas.

REAL ESTATE

Home, Zeme — Parduotum REAL ESTATE FOR SALE

Home, Zeme — Parduotum REAL ESTATE FOR SALE

PASROBUS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMIS TERMINAMS

IR ŽEMAIS NUOSIMIAIS MENESINIAI ISIMOKĖJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUŠKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LINKSMŲ

SVENČIŲ

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas

įvairiausių

BUDRATIS REALTY

Įvairi aprašyta — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — paren-

kam nuomoms

4243 W. 63rd St. Chicago

Tel. 767-0800.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BAKER

BREAD AND ROLLS

FOR SHOP IN WESTERN SPRINGS

Call 246-2594

Call 246-2594

Juozas Smetėlis

ATSEMINIMŲ

SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaityma ir

domi 250 puslapių knyga su

kreisla autorius trokio.

Čikagos ir apylinkės lietuvių

skirnelių mėgėjai, prašomi at-

vykti ir knyga pasimti. Kitių

gyvenantių prašome užsiša-

kyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.,

Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

Tuo reikau Jums gali daug

padėti teisiškai. Prano šla-

paruošia, — teisejo Alphonse

Wells peržiūrina, "Sudarus

išleista knyga su legalistikos

formomis.

Knyga su formomis gauna

na Naujienų administracijoje

1739 South Halsted St., Chi-

go, IL 60638. Kaina 3.00 dol.

su formomis — \$3.00.

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!

Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch medicine without a prescription in BICOZEN®. Use only as directed. The medically proven cream for itching.

Italoje mirė išgarsėjęs architektas Pier Nervi.

— Chicagoje atidaromi resto-
ranai, kuriuose gali valgyti vis-
tienes, kad tik tiktai nori.

— Naujas Irano remėjas ren-
gia naujas instrukcijas ir ruo-
šiausi suimti kiekvieną maist-
ninką, kuris nesilaikys tva-
kos ir klausys užsienio agentų
nurodymų. Irano gyventojams
jau įgrišo maistas.

CROSS TOWN PLUMBING

& SEWERAGE

All types of plumbing repair, drain lines power vented, catch

basins cleaned and rebuilt. Free

estimate. 24 hr. service.

735-6361

ADVOKATAS

CHARLES P. KAL & Associates

2649 West 63rd Street,

Chicago, Tel. 776-5162

Tredidienais iš anksto susita-

rus. Seftalietis iki 12 v.

Vakais tel. 373-5047.

Raštinė veikla jau daugiau kaip

40 metų palaikoma klientams

— NAUJENOS, CHICAGO & ILL, Thursday, January 11, 1979

NAUJENOS

Library of Congress Periodical Division Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXV

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, January 12, 1979

№ 19

SVEIKINAM SIDLAUSKA, ALTO PIRMININKA

VI. BAKNĖS

Pastabos iš tolo

NUO KLAIPĖDOS IKI LOS ANGELES
MINTYJIMAI SAUSIO 15-TOSIOS PROGA

Lietuvos istorija mane pasi-
vijo 1923 m. sausio 15 d. Sakio-
se, kai einant iš gimnazijos na-
mo, "Eitos" medinėje dėžėje,
prikaltoje prie lentinės tvoros
(prieš bažnyčią — kitoje gar-
vės pusėje), perskaiciau joje iš-
kabinatą pranešimą (vien vėsi
sakinio ilgumo): "šandien, sau-
sio 15 d., lietuvių sukilėliai užė-
mė Klaipėdą". Tai visus, dabai-
jau istorinis, komunikacinis,
koncentras, spėjiojimų. Niekas
nebuvo girdėjęs apie Klaipėdą
iki tol ir nieko negirdėjęs tada,
po to — nei gimnazijoje (net is-
torijos pamokose), nei publiko-
je — gatvėse. Tik, atsimenu,
Pranciškus (Prano) Kriauciū-
no (knygnešio) knygne (kaž-
kokią žydą krautvys palėpėje)
už vieną centą gavau net du egz-
emplius "Lietuvos", kuriame
stamboku šriftu, pirmame pus-
lapyje, buvo atspausdinta klas-
"Eitos" komunikatinis apie Kla-
pėdos paėmimą. Kiek ilgesnis
negu anoj medinėje dėžėje iš-
kabinatas, bet irgi be jokių ko-
mentarių (neatmenu dabar jau
"Lietuvioje" išspausdintą ko-
munišką žinią). Toliau, kito
lavo pirmoji, pažintis su kiti-
pėda. Net "metu laimėjusi" lais-
kė istorijos, andro nietaipio.
Klaipėda išvengė inkara taip gi-
liai mano širdyje, kad niekas
jokios audros, nepajėgusio iš-
kirti inkaro grandines ir kiti-
kiti Klaipėdą nuo mano širdies.
Ne, ne Kūnas, ne Vilnius bet
Klaipėda — yra karščiausioje ma-
no širdies vietoje.

— Lietuvos istorija mane pasi-
vijo 1923 m. sausio 15 d. Sakio-
se, kai einant iš gimnazijos na-
mo, "Eitos" medinėje dėžėje,
prikaltoje prie lentinės tvoros
(prieš bažnyčią — kitoje gar-
vės pusėje), perskaiciau joje iš-
kabinatą pranešimą (vien vėsi
sakinio ilgumo): "šandien, sau-
sio 15 d., lietuvių sukilėliai užė-
mė Klaipėdą". Tai visus, dabai-
jau

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS - J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUŠKEVIČIENĖ.

Laikąs šį Nr. 1613 So. 49 Cl. Cicero, Ill.

Redakcinė komisiija: ST. JUŠKENAS, A. PLEŠKYS, A. REPSIENĖ, J. VAICIŪNAS

DR. V. PLIOPLYS

JAV. R. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOS GAIRĖS

Mūsų nusistatymas pagrindiniuose dalykuose buvo išryškintas steigiant (R.) Amerikos Liet. B-nę:

- 1) Remti Tautos pastangas atgauti laisvę,
- 2) Apjungti visus lietuvius Amerikoje,
- 3) Gerbti darbo sričių pasidalinimą,
- 4) L. B-nei veikti kultūrinėje srityje,
- 5) Remti lietuvių politines organizacijas,
- 6) Bendrauti su tauta, bet ne su okupanto įstai-gomis.

Šie klausimai buvo daugelį kartų išdiskutuoti, rašant mūsų įstatus, ir jie palieka nekeičiami. Tai ir yra mūsų pagrindinės veiklos gairės dabar ir ateityje.

Šiandien norėčiau tik paryškinti kai kuriuos tų veiklos gairių aspektus ir panagrindėti sutinkamas klūties.

Žinote, kaip labai mes buvome puolami šiais metais. Mus vadino skaldytojais, reorgais, prieš agentais, priešais iš vidaus ir iš lauko, ekstremistais, atskaliniais ir daugybe kitokių koliojimosi žodžių, kurie dėl savo neliteratūriško skambėjimo yra nekartotini.

Mus kolioja desperatiškų žmonių grupė. Prieš 38 metus Lietuva neteko nepriklausomybės. Jau 33 metai praėjo, kai pasibaigė II pas. karas. Kiek per tą laiką padėtis pastangų, pasakyta kalbų, parašyta rezoliucijų, kiek kartų lankyta galingieji, bet Lietuvos okupacijai nę galo nesimato.

Nejauki realybė. Pradžioje buvęs vieningumas ir entuziazmas daugelio tautiečių širdyse pradėjo gesti, o visai pradžioje vilti matyti Lietuvą laisvą, užkibo ant "Rodinos", kultūrinio bendradarbiavimo meškerės.

Tai desperatiškas žingsnis, tai viltį praradusių žmonių veiksmas.

Jie sutinka bendradarbiauti su okupantu kultūrinėje plotmėje, visai išleisdami svarbiausią reikalą — nepriklausomybės klausimą.

Šita idėja, nuo pirmų jos atsiradimo dienų, nebuvo uždeganti ar imponuojanti. Daugeliui pasirodė, kaip visiška nesamone, ir susilaukė stiprios opozicijos.

Jeigu idėja yra teisinga, uždeganti, tai nereikia bogo jai platinti, bet jeigu idėja yra daug kam visai neprimtina, tai jai platinti reikia prievartos, diktatūrinių metodų: koliojimų, tiesos iškraipymo, klastotų rinkimų, šmeižiančių brošiūrų, atiminėjimo pinigų ir kitokių diktatūrai būdingų veiksmų.

Šitie žmonės mus ir kolioja, nors jie patys neišlaiko paprastos logikos. Jie važinėja pas Amerikos vyriausybės narius, reikalaudami įgyvendinti laisvės, bet kolioja ir niekina kitą, dėl jo skirtingos nuomonės.

Mes gi sakome: kiekvienas lietuvis brangus, kiek vieno nuomonė yra svarbi ir išklausytina.

Mes siekiame visų lietuvių vienybės, bet lygiomis teisėmis visiems. Nė viena partija ar grupė negali įsakinėti visiems, nes tada neišvengiamai kas nors bus ne išklausytas ir atstumtas.

Kita klūties yra tautiečių abejingumas ir stoka pasiaukojimo.

1978 metų spalio mėn. įvykusiame ALT-os suvažiavime paaiškėjo, kad ALT-os metinis biudžetas yra tarp 50 60 tūkstančių dolerių. VLIK'o biudžetas, greičiau siai, dar menkesnis. Laikraščių ir knygų leidyklos skurst, bet atrodo niekas dėl to per daug nesijaudina.

Atrodo, kad praturtėjome ligi abiejumo.

Jeigu lietuviškam reikalui paremti išleistume tiek kiek išleidžiam pramogoms, svečiams ir atostogoms būtų keliolikos milijonų dolerių suma kiekvienais metais. Didesnis pasiaukojimas reikalingas.

Dar viena negerovė randama mūsų lietuviškoje višumenėje yra tautinio išdidumo stoka.

Pradėjome viską matuoti "naudos ir žalos" savo komis.

Kažkaip kartu gerklėje pasirado, kaip kokiam nors laikraštyje skaitai svarstymus: kiek naudos ir kiek žalos, padarė okupuotai Lietuvai pokario metų partizanai, lyg trečios išeities ir nebūtų, o ji yra. Jie buvo žmonės. Taip pamilę laisvę, kad likti prieš pavaldiniais jiems buvo visai neįsivaizduojama. Apie naudą ir žalą jie visai nę negalvojo. Taip lygiai darė ir Nepriklausomybės kovų savanoriai.

"Naudos ir žalos" principas labai patinka viltį praradusiems tiltadariams ir bendradarbiautojams. Jų filosofija: jeigu būsiu geras ir tylėsiu, gal kokių nuolaidų susilauksiu.

Dr. V. Pliplys

Tai visiškai tautinės garbės praradimas. Tai kas, kad tauta kovoja tokią sunkią kovą; tai kas, kad disidentai pakartotinai teisiami ilgiems kalėjimo terminams; tai kas, kad vaiką pamokinti 10 Dievo įsakymų laikoma nusikaltimu, bet jie noriai dalyvauja kultūrinčiame bendradarbiavime, kuris be to yra vienašališkas. Jie lankosi okupanto įstaigose, laikraščių redakcijose, padaro Ameriką ir kiekvieną lietuvių įžaidžiančius pareiškimus ir sakosi bendraujant su tauta.

Bendrauti su tauta reikia ir yra būtina, bet pats apsimokėk išlaidas, šelpk savo gimines ir draugus, bet nesusidėk su okupanto įstaigomis ir neprašinėk jų malonės. Bendravimas su okupanto įstaigomis įžaidžia disidentus, įžaidžia pogrindžio veikėjus, įžaidžia partizanų, įžaidžia visus nukankintus ar dar kalinamus sovietų kalėjimuose ir stovyklose, įžaidžia kiekvieną lietuvi.

Nesidėkim su okupantu prieš tautą, bet dėkimės su tauta prieš okupantą.

Didelią klūtį sudaro ir spauda.

Spaudos tikslas yra informuoti ir duoti galimybę viešai diskutuoti rūpimus klausimus. Mūsų laikraščiai yra pavirtę atskirų grupių ar partijų ištikimiausiomis tarnaitėmis. Nėra jokios galimybės atsakyti į užmetimą tam pačiam laikraštyje, kuris tą užmetimą atspausdina. Informacija dažnai iškraipoma ar visai nutyliama.

"Išimti" sudaro turbūt, tik "Dirva", "Naujienos" ir lar keli kiti.

I Naujienas turėtume atkreipti ypatingą dėmesį.

Naujienoms nėra jokia paslaptis, kad (R.) L. B-nę udaro įvairių pascuėjusių žmonių, bet duodamos puslapį "Bendruomenės Vagos" parodė tikrą supratimą ir padarė pirmą žingsnį išlaisvinti spaudą iš tarnaitės raimens ir padaryti ją mūsų pasididžiavimu.

Garbė Naujieniečiams.

Atrodo, kad visai vietoje būtų paklausimas: ar jau aimėjome?

Atsakymas būtų: ne.

Tai gal pralaimėjome?

Atsakymas būtų: irgi ne.

Mūsų idėjos atsipykė prieš užpuolėjus ir plinta.

Turime naujų apylinkių.

Detroito Liet. Organizacijų Centro laikysena visai žiūrinanti ir pasigėrėtina.

K' bedandytume, žiūrėkime, kad mūsų veikla būtų suderinama su tautiniu išdidumu, tautos interesais ir demokratija.

Ačiū už dėmesį.

JAV. R. Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas

Suvažiavimas įvyko 1978 m. gegužės mėn. 13 d. Tautiniuose ir Lietuvos lietuvių sugiedojimuose, Chicagoje.

Suvažiavimą atidaro tarybos pirmininkas, A. Juškevičius, jis pasveikino suvažiavimą ir kvieė visus tautiniai gyvus lietuvius jungtis, burtis ir veikti Reorganizuotoje, patriotinėje Lietuvių Bendruomenėje, visų ir višiemis lietuviams skaitoje. Pa-

Suvažiavimą pabrėžė Dr. V. Pliplys, jis pabrėžė, kad suvažiavimas buvo pakeisti ir jį pravedė: Dr. V. Dargis, Z. Juškevičienė ir I. G. Seipinas. Sekretoriavo: A. Repsienė ir A. Pleškys. Pateiktos dvi

paskaitos, jas skaitė A. Juškevičius. Jis kalbėjo apie LB-nės skaidytus, skaidymo taktiką ir skaidytų tikslą: primesti mažos partijos diktatą visai iš-eivijai. Dr. V. Pliplys kalbėjo, ate gaires ateities veiklai.

Sveikinimai

Suvažiavimą sveikino: L.G. Konsulė, J. Daužvardienė, ALTOS Chicago skyriaus atstovai: J. Pranevičius, Detrito DLOCO — A. Sukauskas, Sveikino sie apylinkių pirmininkai: St. Prancevičius — Cicero apylinkių, J. Vaiciūnas — Marquette parko, A. Repsienė — Merros parko, Rockfordo — Tikusis jį įteikė ir gana stambi pinigine auką, Ciurinkas — East Chicago ir 1000 auką, A. Abraitis — Brighton parko, St. Dubauskas — Chicago apygardos vardu. Tenka pastebėti, kad veik visi šie išvardinti pirmininkai prie sveikinimo pridėjo ir piniginę auką, skirtą Reorganizacinės L. Bendruomenės veiklai vystyti.

Suvažiavimo sveikino ir kankurių ALTOS skyrių pirmininkai: Cicero — Dr. P. Atkočiūnas, Rockfordo ALTOS skyr. pirmin. — P. Šernas. Spaudos klubo — A. Marmas, Dr. V. Dargis — Lietuvių masonų Chicago skyr. vardu. Oficialiais duomenimis suvažiavime dalyvavo 62 atstovai ir 16 svečių.

Tą patį vakarą, toje pat salėje įvyko Kūčių vakarienė joje dalyvavo 112 asmenų, tai Reorganizacinės L. Bendruomenės nariai ir jos veiklai prijaunantieji asmenys.

Tenka pastebėti, kad grynai del techniški klūčiai ne visi norintieji kūčių vakarienėje dalyvauti gaudė į ją patekti: mat, nevisi žinojo, kad norint dalyvauti, reikia iš anksto užsiregistruoti, iš anksto šeimininkui pateikti dalyvių skaičių. Del sios priežasties apie penkiasdešimt asmenų ir nepateko į Kūčias, tenka apgailestauti.

R. LB. tarybos suvažiavimo aprašymą užskandžiant, tenka pasakyti, kad suvažiavimas buvo visapusiškai pavykęs: suvažiavimas vyko darnioje darbo suatakoje. Suvažiavimo kalbėtojų daugumas akcentavo tautinės ištikimybės reikalą Bendruomenėje. Griežtai pasisakė prieš bet kokią pataikavimą, ar pataikavimą okupantui. Suvažiavim daugumas aiškiai pasisakė už patriotinę L. Bendruomenę ir darbantią jai skirtą tautinės kultūros ir švietimo darbą.

Tikslu plačiau informuoti išsiviję apie Reorganizuotos L. Bendruomenės veiklą, tarybos suvažiavimą, žemiau yra pateikti konkretūs suvažiavimo faktai: darbotvarkė, darbo prezidiumo sąrašas, suvažiavimo rezoliucijos ir kiti reikšmingi, konkretūs faktoriai.

A. Beržienė

Invokacija R. L. Bendruomenės Tarybos suvažiavime 1978 m. XI. 16.

Dieve, kuris mums išbandyti siuntė daug skaudžių sielvarčių ir mums paguosti gavini mūsų viltį. Išklausyk mūsų dešimies išgirst mūsų skunda. Mūsų Lietuvą jau seniai užplūdo svetima tauta. Ji jai atėmė laisvę broliams ir sesėms atnešė vergijos pančius. Ji išniekino Tavo šventoves, išvartė jų altorius ir išplėšė mūsų darbo vaisius. Ir mus išsklaidė tarp tautų ir privertė klaidžioti po platųjį pasaulį. Tūkstančius mūsų brolių ir sesių išvežė iš gimtojo krašto, ir juos išblaškė plačiose Sibiro dykumose.

Jos budeliai atvėrė bedievišką ir klatingą savo burną ir jau tiek metų mus niekina melo ir neapykantos propaganda. Tik del Tavo Viešpatie, ir tik del Tavo Tiesos, paverktuosius mūsų brolius ir seses persekioja ir grūda į kalėjimus bei kacetūs.

Viešpatie, visa tai mus prispaudė, nors nesame Tavo išsi-kadėje ir nesulaužėme Tavo Sanderos.

Viešpatie, laukiame ir tikime, kad Tu, vėl išvaduos mūsų bro-

lius ir seses iš vergijos. Išgirst jų šauksmą. Pasaulis jų dejonų nebegirdi, žmonių ausys jau apkurto dėl melo propagandos šauksmų. Viešpatie, jie Tavo sauskiai išvadok juos! Išvadok juos iš skriaudų, priespaudos. Suteik jiems laisvę. Jų skrupus, tais sąsaras srūva, slegia juos skaudus beribis vargas. Išvadok Viešpatie, juos, juk mūsų brolių ir sesių sąsaras ir kraują brangus Tavo akys, Duok jiems tvirtybę.

Lietuva Marijos žemė. Šiandien Jos veidas nuliūdęs ir akys sąsaronis srūva. Ji liūdi ir šiandien, kaip kadaise liūdėjo. Si-luvoje kad žemę, kurią Ji myli, svetimos rankos aria ir sėja...

Viešpatie, suteik mūsų dvi-viai stiprybės, kad nesukluptume kovoje del pavergtosios Tė-vynės Lietuvos. Ir kad mūsų ausys neapkurstų vergijos pančiais surakintų mūsų brolių ir sesių maldaujančių šauksmams, veikiau padėk mums jiems priartinti laisvės rytą.

A M E N

K. V. Z.

J.A.V. R.L.B. Tarybos narių suvažiavimo, įvykusio 1978 m. gruodžio mėn. 16 d. Liet. Tautiniuose Namuose: (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.)

DARBOTVARKĖ

1. 9.00 — 10.00 val. atstovų ir svečių registracija

2. 10.00 val. Suvažiavimo atidarymas — A. Juškevičius.

a) Amerikos Himnas

3. Invokacija — kun. kan. V. Zakarauskas

4. Mirusių narių pagerbimas.

5. Sveikinimai

6. Darbo prezidiumo, sekretoriato ir komisijų sudarymas

Komisijos:

a) registracijos

b) rezoliucijų

c) spaudos

d) vakarienes — Kūčių

7. J.A.V. R.L.B. Tarybos narių pereito suvažiavimo protokolų skaitymas — A. Repsienė

8. Paskaita: — A.L.B. — nės skilimas ir gairės ateities veiklai — A. Juškevičius ir dr. V. Pliplys.

9. Pranešimai:

"Bendruomenės Vagos" nukelta į 3 psl.)

Pastaba

Tenka atkreipti skaitytojų dėmesį, pasakyti, kad R. LB-nės spaudos skyrius VAGOS, Naujienų dienraštyje, išeina kartą mėnesyje, tad nežiūrint, kad R. LB. tarybos suvažiavimas įvyko pareitų metų gruodžio mėnesį, šio įvykio žinia, aprašymas talpinamas šių metų sausio mėnesio laidoje. Suprantama, sa-voje spaudoje privalo atsispindėti organizacijos veidas, jos veikla. Tad nors ir kiek pavėluotai, bet pateikiami konkre-tūs faktai apie organizacijos veiklą, vienoje ir toje pačioje vie-toje.

"Vagy" Redaktorė

Zuzana Juškevičienė

NAUJŲ METŲ SVEIKINIMAS

JAV. R. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS vadovybė, Naujų — 1979-tų metų progą, sveikina aš ses, brolius bendruomenininkus ir jų šeimas su dideliu tautiniu pasišventimu vygdan-tis Reorganizacinės Bendruomenės už davinius.

Sveikiname seses, brolius esančius pavergtoje Lietuvoje, kėnciančius Sibiro taigose, rusų ko-munistų kėčėjimuose ir išbaškytus po visą pasaulį, jiems linkime kantrybės ir ištvermės be-aukiant Lietuvos laisvės rytą.

Bendruomenininkams linkime naujų jėgų, naujo ryžto ir kūrybinių pastangų Bendruomenės veikloje. Lietuvos laisvės viltis tejungia mus ir stiprina mūsų tautinio pasišventimo drąsiją.

A. Juškevičius

D. V. Dargis

JAV. R. LB. Tarybos pirmininkas

JAV. R. LB. Centro valdybos pirmininkas

"Bendruomenės Vagos" atkelta iš 3 pusl.

- Tarybos prezidiumo,
- Centro valdybos,
- Apygardų pirmininkų ir
- Apylinkių bei Seniūnijų pirmininkų.

- Diskusijos dėl pranešimų.
- Statuto K-jos pranešimas.
- Rezoliucijų priėmimas.
- Klausimai ir sumanymai.
- Suvažiavimo uždarymas — Lietuvos Himnas.

Pastaba:

Registracijos mokesčiai ir priešpiečiai \$5.00
Priešpiečiai tarp 1 ir 2 val. dieną.
Vakarienė — Kūčios 7 val. vakaro Liet.
Tautiniuose Namuose.

ANDRIUS JUŠKEVIČIUS

J.A.V.R. LB-nės Tarybos Prezidiumo
Pirmininkas

A. REPSIENĖ

J.A.V.R. LB-nės Tarybos Prezidiumo
Sekretorė

JAV. R. LB. Tarybos suvažiavimo, įvykusio
1978 m., gruodžio mėn. 10 d.
Tautiniuose namuose

DARBO PREZIDIUMO NARIŲ SĄSTATAS

Darbo Prezidiumas:

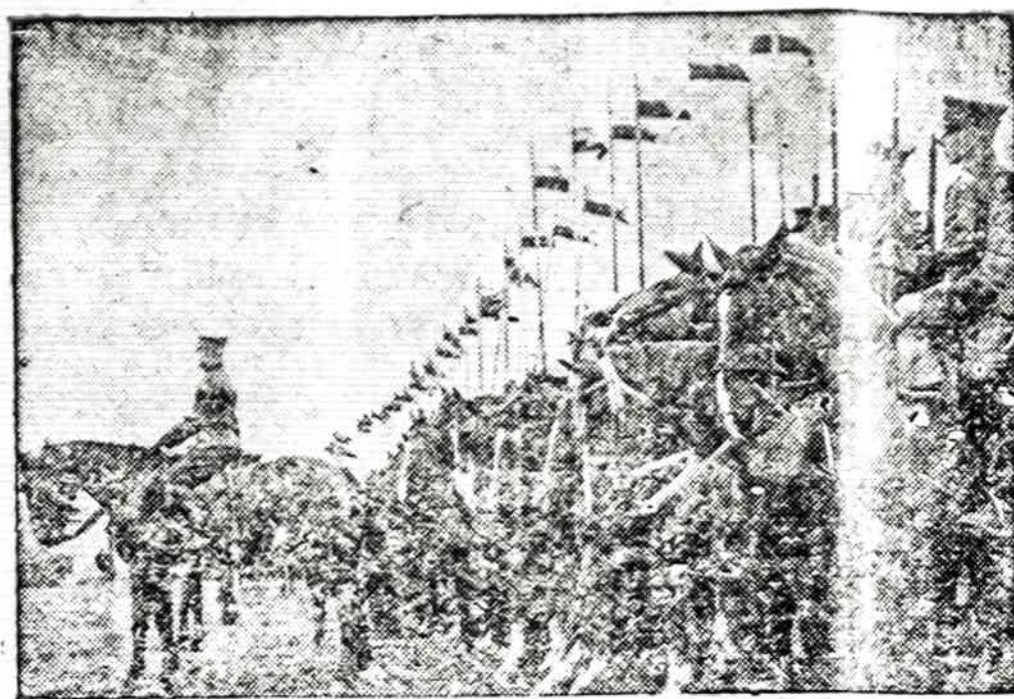
Dr. Vytautas Dargis, Ignas Serapinas ir Zuzana Juškevičienė.

Sekretoriatas:

Augustinas Orentas, Mykolas Pranavičius ir Antanina Repšienė.

Registracijos K-ja:

Aldona Kacinskienė, Stefanija Kautėnienė ir Danutė Liepienė.

Kavalerijos dalinys rikiuotėje

Rezoliucijų K-ja:

Dr. Valentinas Plioplys, inž. Domas Adomaitis ir Džolita Triciėnė

Spaudos stalas:

Jonas Vaičiūnas, Antanas Pleškys, Kazys Tautkus.

Ignas Petrauskas, Stasys Juškėnas ir V. Karosas.

Kūčių vakarienės K-las:

Andrius Juškevičius, dr. Valentinas Plioplys, dr. Vytautas Dargis.
Zuzana Juškevičienė ir Antanina Repšienė.

(R.) Lietuvių Bendruomenės Lietuviškos Kūčios

Religija ir tautybė lietuviams Lietuvoje yra du neatskiriama dalykai. Šiuo metu abu drauge sudaro sveiką, darnų lietuvių žmogaus pilnatį. Dėl jų abiejų pavergetoje Lietuvoje visą laiką vyksta su okupantu neatlaidi kova. Tada liudija "LKB Kronika" ir visa okupuota Lietuva pogrindžio spaudoje. Okupantas ir jo kluosius šventes ir šventes susijusias giliai prasmingus papročius. Jų vieton prievarta žmonėms bruka savos komunistinės "dievukų" ir jiems pagarbinėti įvedamas savas raudonojo "rojaus" šventės.

Kalėdos ir jų išvakarės esančios Kūčios tikinčiam ir ne šiaudiniam patriotui lietuviui yra didžiai prasmingos bei giliu susimastyje žmonių apgaubiančios. Jos okupanto Lietuvoje uždraustos.

1978 m. gruodžio 16 d. Chicagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose, vykęs (R) Tarybos metinis suvažiavimas, o tos pat dienos vakare ir toje pačioje salėje buvo užbaigtas advento rimtyje labai kultūringa Kūčių vakarienė.

Vakarienos prasmingai mistinė nuotaika sudaryti daug prisidėjo ir atitinkamos vakarienos priemonės. Viduryje salės pastatyta aukšta daili eglutė, papuošta ornamentiniais lietuviškais šiaudiniais. Jos papėdėje melsvos spalvos prožektoriai teikė mėnėsienos nuotaiką.

Lietuvos pamiškėje. Salia eglutės ant atitinkamo padėklo pastatyta žvakidė su keturiomis žvakėmis vaizdavo keturinių Lietuvos laisvės kovotojų atstovų kapus.

Prieš Kūčių vakarienę buvo atlikta religiniai tautinė programa. Jos pravedėjas — (R) Centro valdybos narė kultūros reikalams — Z. Juškevičienė, pasipuošusi gražiais tautiniais drabužiais, savo įvadiname žodyje priminė siaubingą Tėvynės netekimo tragediją. Peržengdami liepsnojančios Tėvų žemės slenksį, išsinešėme savo širdyje tik dvasines vertybes — religines bei tautines tradicijas ir nenuklydę laisvės atgavimo viltį.

Viena iš šių išsinešimų dvasinių vertybių yra ir prasmingos Kūčių tradicijos. Jų mistinė prasmė jungia ir gaivina po savo kojomis netekusius gintosios žemės atamos. Šią Kūčių tradiciją ir nešamės keliaudami per pasaulį kaip tikrą šventenybę.

Nakties glūdimai apgaubus žemę, padangėse sužibus žvaigždžių mirgesiai, ši mistinė Kūčių vakara mūsų mintys skrenda į praeitį, į toli paliktą Tėvynę, į okupanto išdraskytas tėviškes, pas žvėjus ir dar gyvus liksius savo artimuosius. Į Lietuvos miškus, amžiams priglausius mūsų jaunus brolius kovotojus, kritusius už tautos laisvę.

Ši šventą vakarą prisimename ir anuos laiminguosius Tėvynės laisvės metus. Ilgesio poriai teikė mėnėsienos nuotaiką.

savo šeimoms marius, sėdėčius už Kūčių stalo: pavargusį motinos veidą, žilagalvį tėvą, lauzantį batą paplotelį, skelbiantį Dieviškojo Kūdikiu užgimimą ir linkintį dvasinės ramybės ir gyvenimo laimės.

Kūčių vakarienos apeiginė dalis pradėta simboliniu žvakių užlegimu. — Lietuvos savanorių garbei skirtą žvakę uždegė pakvietė (R) LB Tarybos Garbės pirmininką Dr. Z. Danilevičių. Lietuvos partizanų — (R) LB Tarybos pirmininką kap. A. Juskevičių, Sibiro kankinių — S. biro tremtinį Joną Kreivėną ir Lietuvos pogrindžio kovotojų — (R) Centro Valdybos pirmininką Dr. Vytautą P. Dargį.

Giesmininkų Būrelis, tvarkomas Teodoros Serapinienės, pagudojo J. Naujalo "Tyliają naktį". Po jos kan. V. Zakarauskas iš liturginio apeigyno perskaitė Kūčių prasmės išryškinimą. Kalėdų nakties mišiomis skirtą evangeliją, Viešpaties maldą ir palaimino kūčių vakarienos valgius bei visus joje dalyvaujančius.

Giesmininkų Būrelis dar pagudojo tris kitas kalėdines giesmes: Fr. Gruberio "Tyliają naktį", J. Bertolio "Šventę naktis" ir dar kito autoriaus "Mes girdejome angelus". Be to, E. Runimėnė solo pagiedojo CH. F. Gounod (Guno) "Ave Maria".

Visiems giesmininkams akompanavo Būrelio meno vadovė muz. Kristina Griniūtė.

Išspūdinga apeiginė dalis nevienam jautresniam išspūdė asarą ir nuosirdų padėkos žodį. Kiekvieno stalo dalyviai, lauzdami paplotėlius, linkėjo vieni kitiems dvasinės ramybės, sveikatos ir gyvenimo sėkmės.

Vakarienei įpusėjus, pasirodė trys jauniausieji dalyviai: Danutė Pranskevičiūtė, Edvardas Pranskevičius ir Vytautas Palionis — visi iš Cicero. Jie labai įdomiai ir išradinai padėklamavo šiai šventei pritaikintą. Vytėm Nemunėlio eilėraščių. Jaunųjų dailininkų paruošė — Sofija Palionienė.

Vakarienei besibaigiant, Teodoros Serapinienė su teatriniais igudimu perskaitė vaizdelį — "Perdaug Kalėdų", kuriame išryškintas šių laikų kalėdines

ANDRIUS RYLISKIS

FRAGMENTAI IŠ PRAETIES MIGLŲ

POKALBIS SU GRUZINU

Tėsinys)

Į Tamstos pastatytą klausimą aš galiu atsakyti tik viešai perkrates proistorės konspektą. Pagaliau, kaip tamsta jautiesi senosios istorijos žiniose, ar stipriai? Ir geografijos vietovių vardynė, ar tvirtai?

Atsakiau, kad tai buvo mano mėgiamausi dalykai dar mokyklos suole ir kadangi 1917 m. vasarą Tashkente per tris puse dienas klausiausi buvusio Turkestan generalgubernatūros patarėjo (Čaikovskio laikų) archeologo privačių pašnekesių iš proistorės, kur kiekvieną kartą buvo demonstruojami žemėlapių ir kartojami vietovardžiai. Tai ir geografijos vardynas man žinomas, pamėgtas ir jaučiuosi jame tvirtai, net be žemėlapių. O kas liečia senovės istoriją, tai apie ją plačiai privačiai kalbėjo Krasnodaro universiteto profesorius istorikas ir skaičiau Petrapilio universiteto istoriko profesorius Presniakovo užrašus. Kas liečia mano atidum pokalbiam, tai aš dabar 24 metų vyras, turintis protą ir laukia fantaziją.

Mano pokalbininkas armėnas ilgai kalbėjo apie tautų kraustymąsi senovėje. Jo įdomių išvedžiojimų aš atidžiai klausiausi. Įpusėjus kelionei, armėnas pra-

dėjo mane klausinėti ir aiškinti man. Pokalbininkas neatlaidžiai teiravosi, klausdamas, kur dabar jėkiai gyvena? Aš atakiau: Suvalkijoje. Pokalbininkas sa-

— Lietuvos istorinė valstybė, nors ir patvaldžio kunigaikščio vadovaujama, bet neramiems savo pavaldiniams turėjo "garalaidės", būtent slavų bėgimai nuo karo vadovybės žiaurumų bei neatlaidumų, žemiau Kijevo miesto ant Dniepro upės salos "Hartica" kur buvo įkurta garai "Zaporožskaja Seč" įėjios dabartiniai palikonyys yra Kubanės kazakai, o lietuviams bėgti, tai žemės trikumpis tarp Vokietijos, Lenkijos ir Lietuvos. Bėgliai, bijodami paieškiojimų, atsimindavo tik vardą, o užmiršdavo pavardę.

Tuomet bėgliai ieškodavosi kumų, kuriuos tempdavosi į klebonijas. Klebonas iš kumo krikščioniško vardo užrašydavo pavardę Petro, Petraitis, Petrusis, Petronis, o iš kumo vardo Jonas, Klebonas užrašydavo pasirinktinai: Jonynas, Janulis, Jonikas, bet vokiečiai pastoriai užrašydavo Petrat, Juozavat. Tos garlaidės buvo uždarytos, rasams užkariavus Lietuvą.

(Bus daugiau)

— Penktadienį Chicago ALTo skyriaus valdyba šaukia su rinkimais. Posėdžiaus 7 val. vakaro ALTo name.

B. Pilėnas

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formate, 143 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Kondius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atitinkamus į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60603

KIMIA KNYGA GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios padės bei tiki, knygy aptikt ir lentynas.

Aleksandras Paskinskis, MES GRIZTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykai bei vietų aprašymai. Iliustruota kaip ro. 160 psl. Kaina \$3.00.

A. Paskinskis, MEILĖI PASITYJE. Netolimų įvykių priminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai. Rūstis 120 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Kazys Griniūnas, ATSIMINIMAI IR MINTYS. U tūmas Uta. 160 psl. Kaina \$3.00. Kaina \$3.00. Minkštas viršelis \$3.00.

Prof. Vaclo. Sirtika, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. 1 t. 208 psl. I t. \$3.00, minkštas viršelis \$4.00, II t. 220 psl., I t. \$3.00, minkštas viršelis \$4.00.

Henrietas Tomas, — Tamsauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalbės ir laisvosios apskritys su idomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl. Kaina \$6.00.

P. Kaulėnas, TARP ŽALSVŲ PALAPIŲ. Tėjų daili Lietuvos partizanų, buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.00.

Jonina Narušė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. Kaina \$3.00.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai. 233 puslapiai. Kaina \$3.00.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60603. — Tel. RA 1-4100

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAVAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISOUMENAS VEIKėjo IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 230 psl., Iliustruota kaip ro. 160 psl. Kaina \$3.00.

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00.

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. 160 psl. Kaina \$3.00.

Naudojant šias knygas, prašome atsiųsti čekį arba pinigine perlaide, prie surašytos kainos pridėdami 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60603

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžiūti pro tirpstantį sniegą liepia laisvą išleisti mažutį delmantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žibintais, kaip konfetėmis ir pamazu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebulę. Dramatiškai besikeičiančios gamtos scenovaizdžius svajojia, judančia ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, VAIKIDŽIŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.

2. Jovita Baubraitė, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kietinio formato, 187 psl. Kaina \$2.00.

3. Butky Jūzė, EILERAIŠIAI IR RAŠTAI. 135 psl. \$1.50.

4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.

5. Kleopas Jurgelionis, GLADI — LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.

6. Anselius Kairys, AUKŠNĖ ŠEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.

7. Nades Rastenis, TRIJU ROZIU IVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie šviesintus lietuviškos senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.

8. Nades Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.

9. Balys Rukla, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.

10. Stasys Savičius, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl. \$3.00.

11. Stasys Savičius, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.

12. Petras Sapagovas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių rinkinys, 92 psl. \$1.00.

13. Petras Sapagovas, PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.

14. Eugenijus Grodila, AGUONOS IŠ SMALIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.

15. Elena Tomlinė, KARALIAI IR IVENTIEJAI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.

16. Alfonas Tyrošius, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.

17. Jonas Valčiūnas, SEMOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 56 psl. \$1.00.

18. Adomas Jassas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti čekį į Naujienas rašydami arba užsakytį pašto, pridėdami čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60603

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūntą Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išveivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTO, LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymas, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 93 psl. \$1.50. Yra taip pat įversta į anglų kalbą.

M. Žokienė, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS. Autoriaus pastabumas neapgauna intusmo ir agitacijos propaganda bei užmaskavimas. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOJ SUKAKTIES PARAIŠTJ, 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kit leidiniai yra gausiai NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60603

atitinkant darbe valdomis arba užsakant pašto ir pridėdami čekį ar pinigine perlaide.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istalgta 1923 metais.

Tel. 421-8070

Istalgros pietrosas Hymas automobilams pastatyti.

VAUJENŲ laisvė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nu
 9 val. ryto iki 5 val vakaro. Šeštadieniais – iki 12 val

Naujais išrinktas pirmininkas labai gerai žino, kad Amerikos Lietuvių Taryba yra lietuvių, Amerikos piliečių organizacija. Amerikos lietuviai suorganizavo AL-Tą, kad galėtų paveikti Amerikos visuomenę. Lietuviai naudinga kryptimi. Iki šio meto Amerikos lietuviams

Naujai išrinktam pirmininkui Dr. Kaziui Šidlauskui linkime sėkmės.

keriai pavo-
Ramioj jū-
audroje —

TORNADO

RAŠO A. Z.

(Tęsinys)

Prieš diktatūrinį režimą netrupus pradėjo juos t
reikštis nepasitenkinimo veiksmai — pervers- pas p
mai, pučiai, pasikėsinimai, atentatai. Vienas gauda
kių nepasitenkinimo pasireikšimų buvo ir Tau- kalas
ragės — Alytus pučas. Perversmų nepasise- tuvojo
kus, pradėta masiniai areštai, Karo lauko spren vo į s

Jonas Demereckis — “Savanorio ir kontra-
žvalgybininko atsiminimai” rašo: “Plečkaiti-
ninkų centras buvo mūsų okupuotos sostinės Vil-
niaus mieste. Tos plečkaitininkų organizacijos
vadovybė buvo lenkų vyriausybės žinioje, tik-
prisidengusi Plečkaičio vardu, kad pasaulis
galvotų, jog čia Lietuvos sukilėlių reikalas”. Ir
toliau: “Sukilėlių lenkai turėjo labai ribotą skai-
čių. Jų buvo keletas iš N. Lietuvos, okupuotos
Lietuvos ir dalis iš Lenkijos.” J. Demereckis pa-
sakoja kaip Saugumas infiltravo į tą vad. pleč-
kaitininkų organizaciją savo bendradarbius,
juos ten pasiųsdamas. Jis rašo: “Mūsų vyrai ėjo
pas priešą ir registravosi į sukilėlių eiles. Jie
gudavo uždavinius...” Ešą “Svarbiausias rei-
kalas buvo susekti sukilėlių apginklavimą Lie-
tuvoje”. Siunčiami ginklai ešą pirma patekda-
vo į saugumo rankas, buvo padaromi neveiks-

Toliau J. Demereckis rašo, kad plečkaitininkai sukilimui kurstyti platinę priešvalstybinę literatūrą, ją įdėdami į butelius ir paleisdavo plaukti Neryje. Tai buvęs juokingas planinimo būdas, bet neveiksmingas. Kad Saugumo agentai būtų gabenę per sieną tokia literatūra ir ją platinę tarp asmenų, kuriuos buvo numatyta areštuoti, J. Demereckis nemini. Gal jam tai nebuvo žinoma. Vienok tai buvo planingai vykdoma. Apie tai vėliau.

Kadangi Tauragės sukilimo keli organiza-
toriai buvo soc. demokratų partijos nariai,
nors partija su tuo sukilimu nieko bendro ne-
turėjo, tai diktatūrinė valdžia, priedangoje ko-
vos prieš vad. plečkaitininkų "sukilėlius" suda-
rė velnišką planą sulikviduoti soc. deokratų par-
tiją, jos veiklesnius narius ir jai pritariančius
Saugas čia parodė savo "genialų sugebėjimą",
kaip sunaikinti tuos, kuriais nepasitiki, kad m-
žimas galėtų jaustis saugus.

(Bus daugiau)

VISI BIZNTERIAI
 GARSINKITES NAUJIENOSE

Dr. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crownford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatsisakoma, skambinti 374-8000.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mainham Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-4127 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, priima akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uzdaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2860
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antrą, trečią,
penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
UKIMUOJAS-PROTEZISTAS
Aparatai - protezai. Med. dan-
gavai. Speciali pagalba klijoms.
(Arch Support) ir t. t.
val.: 8-4 ir 6-8. Seštadienį 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 8-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
— 3:30 val. popiet. Seštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**Didžiausias kailių
pasirinkimas**
prie įėjimo
Lietuvių kailininkų
Chicago
**NORMANA
BURŠTEINA**
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(būto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsisakyti Naujienas, pra-
šome atsiųsti jų adresus. Mes
jems siųsime Naujienas dvi sa-
vaites nemokamai.

ALEKSANDRA NAVICKAITĖ-BODNER Veranda (aliejus)

RASO J. VENCLOVA

AR ADOMAS IR IEVA KALBĖJO LIETUVISKAI?

(Testnys)

Istorikas J. Hertmanowicz
(46-3) konstatavo: "The Lithua-
nians are the oldest of all the
European nations". Panašiai nu-
rodė prof. A. Tennant (Studies
in Polish Life and History,
1924): "These people (the Lit-

uanians) are an interesting
survival of a very ancient race
the oldest Aryan Stock in Euro-
pe".

Taipgi istorikai tvirtino, jog
Lietuviai yra savo žemėj-abori-
genai: prof. G. Schultze-Pfael-
zer (Die grosse Grenze, 1938) nu-

BALZEKAS MOTOR'S
4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515
Seniausios automobilių pardavėjas lietuviai

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir
Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau.
(Vartotos mašinos — urmo kainomis)
Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mi-
sų apylinkės. Dekojame
jums už mums parodytą
pastūkeimą. Mes nore-
tume būti jums naudingi
ir ateityje.
Dėkui už apdraustą iki
\$40,000

2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400
8929 SO. HARLEM AVE.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

**MIDLAND
SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

5 1/4%

All accounts com-
pounded daily —
Passbook Savings.

7 1/2%

1 Year Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

rodė: "Lietuvių tauta savo že-
mėj giliai įleidusi šaknis, gyve-
na kaip pirmą pradę". Prof.
J. Ostetmeyer (Iš ties anzu-
ren die lithauische sprache zu
verdraengen, 1817) konstatavo:
Pati lieuvių tauta yra pirma-
pradė (Urvoik), kuri jau tūks-
tancius metų grynai nesuma-
syta išsilaukusi". Doktorantas
M. Aschmies (5-29) priminė:
"Iš viso atrodo, jog pirminiai
Lietuvos gyventojai buvo lietu-
vių padermės". O. De Milosz
(Les origines de la nation Lit-
uanienne, Paris, 1937, 3 p.) pa-
reiškė: "Si tauta (lietuvų)... yra
liekana seniausia ir grynčiausia
prieistorinės Europos".

LIETUVIAI ISLAIKE PIRMI- NIUS ŽMONIJS PEDAŠAKUS

Kalbant apie lietuvių tautos
vyraujančią palinkimą, išplau-
kiantį iš visos tautos indivi-
dualybės, visi pripažįsta lietu-
vių liaudies nepaprastą prisiriši-
mą prie senųjų tradicijų, papro-
čių bei visų senų tautinių ir kul-
tūrinių jos vertybių, o žvelgiant
į istorinį lietuvių tautos likimą,
Apvaizdos lemta buvo mūsų
tautos nuo seniausių laikų gy-
venti toje pačioje vietoje, toliau
nuo visokių invazijų kelių, tarp
nepereinančių pelkių ir girių, ir
toku būdu lietuvių liaudis kad
ir nesąmoningai, nežinanti žiau-
riausių bandymų, išlaikė pirmi-
nius žmonijos pėdsakus, kaip ir
panašiai pasisakė dr. M. Gim-
butienė (Tremties metai, 1947,
518): "Lietuviškoji liaudis yra
viena iš archaiškiausių, kuri lai-

ko atžvilgiu labai ilgai, labai sti-
priai ir ryškiai išlaikiusi gilios
senovės pėdsakus".

Dr. R. Loebell (74 21) nurodė:
"Viskas čia vyksta natūralia-
me procese: visoj savo esmėj ir
veikime lietuvis išore ir siela ri-
šasi su diežiiais amžiniais dės-
niais". Prof. dr. R. Dethlefsen
(28-9) nustatė: "Niekas negalejo
pakeisti senos lietuvių tautos.
Kur jie gyveno istorinių padavi-
mų pradžioje — ten gyvena ir da-
bar. Lietuviai kalba senąja lie-
uvių kalba, kuri yra iš visų gy-
vųjų kalbų artimiausia sanskri-
tui. Lietuviai išlaikė savo me-
ną, papročius, savo drabužius
ir savo statybą". Prof. dr. S. Chat-
terji (17-77) konstatavo: "Lit-
uanian language, mythology,
and daina are replete with ele-
ments belonging "the morning
of the world".

APIE PIRMYKSTĮ GYVENIMĄ

Anot prof. I. Lissner (73-23),
primityvių žmonių kultūra yra
labai artima pirminio žmogaus
gyvenimo būdai, bet tai nereiš-
(Nukelta į 6 pus.)

SUSIMANOMY PRANESIMAI

— Zarasikių Klubo metinis narių
susirinkimas įvykė sausio 14 d. Vy-
ciu sąjė, 2405 West 47th St., 2:00
val. popiet. Nariai prasom skaitin-
gai dalyvauti. Atskiri pasvietimai ne-
bus siunčiami. Atveikų klubo pa-
vasarins banketas. Nariai prasom
pasistengti, kaip paprastai, atnešti
pantių. Klubas iš pajamų remia mū-
sų organizacijas ir kovoją už Lietu-
vos laisvę. Valdyba

A. + A.

INŽ. VYTAUTUI BIČKUI

mirus, jo žmoną Prudenciją ir gimines
nuosirdžiai užjaučiame.

Sofija ir Jonas Girdžiūnai

A. A.

IDA ŽIBAS

Gyv. 7200 S. Maplewood Ave.

Mirė 1979 m. sausio 9 d., 7:19 val. vak. sulaukusi 70 metų am-
žiaus. Gimusi Lietuvoje, Klaipėdos aps.
Amerikoje išgyveno 29 metus.

Paliko nuilūdę: sūnus Horacė, marti Aldona, 2 anūkės - Sigita ir
Jūratė bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Penktadienį, 5:00 val. p. p. kūnas bus pašarvotas Lack-Lackawicz
kopyčioje, 2424 W. 69th St.
Seštadienį, sėsio 13 dieną 2:00 val. p. p. bus lydimas kopyčios
į Lietuvių Tautinės kapinės.

Visi a. a. Ida Žibas gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kvie-
čiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir
atsisveikinimą.

Nuiliūdę lieka:

Sūnus, marti, anūkės.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs.
Tel. 737-1213.

PADĖKA

A. + A.

PRANAS MIKALAUSKAS

Mūsų mylimas vyras ir švogeris mirė staigiai
gruodžio 7 d. Palaidotas gruodžio 12 d. 1978 m.

Nuosirdžiai dėkojame kun. klebonui A. Zaka-
rauskui už maldas kopyčioje ir kan. V. Zakaraus-
kui už maldas kopyčioje, gedulingas pamaldas baž-
nyčioje, už pasakytą gražų pamokslą ir palydėjimą
į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdi padėka visiems už šv. Mišių aukas,
pareiškusiems užuojautą žodžiu, spaudoje ir lai-
škais, už prisijusias gėles ir aukas Lietuvos Dukterų
Draugijai. Ypatinga padėka karsto nešėjams, o
laidotuvių direktoriams Jonui ir Stasiui Evans už
malonų patarnavimą. Dėkui visiems vienokiu ar
kitu būdu prisidėjusiems prie mūsų to gilaus
liūdesio.

Visiems nuosirdus ačiū.

NULIŪDĖ: ŽMONA IR GIMINĖS

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Iš tikrųjų aš būsiu su tavim". — 2 Mozės 3:12.

Šitie žodžiai suteikia labai daug paguodos Dievo žmonėms visur ir visa-
da, kuomet jie stengiasi atlikti kokią nors dalį Viešpaties darbe, klausydami
jo pakvietimą ir pildydami jo įsakymus. Jei Dievas yra su mumis ir yra
mūsų Gynėjas ir Glabėjas, kas tad gali prieš mus būti? Kaip Mozė turėjo
daug kliūčių ir trukdymų, taip ir mes turėsime įvairių kliūčių, trukdymų ir
pasipriešinimų, nes tebeturime patys savo kūno silpnybių ir netobulybių,
kurios kartais kenkia ir kliudo mūsų pasistengimui sėkmingai tarnauti Vieš-
pačiui ir tiems, kurie yra jo. Tokiuose atsitikimuose reikia nukreipti savo
išmanymo akis į Tą, kuriam mes tarnaujame ir atsiminti jo pažadą: "Iš tik-
rųjų aš būsiu su tavim". Taip darydami mes iš tikrųjų nugalėsime.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

AFIAL:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktoriai

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI

MAS DIENA

IR NAKTĮ

TURIME

KOPYČIAS

VISOSE MIESTU

DALYSE

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 4-1006

PETRAS BIELIUNAS

440 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAyette 3-5571

GEORGE F. RUDMINAS

4017 So. LITUANICA AVE. Tel. YArds 4-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

4424 WEST 59th STREET

2314 WEST 23rd PLACE

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

APRIL 1-1214

Vilnia 7-6671

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

MAUJIMOS, CHICAGO, ILL. Friday, January 12, 1979

TRUMPAI

— J. Vaičiūgis, Dorchester, Mass., platinimo vajuos progą, Naujienų skaitytojų. Jis prašė siųsti jam susipažinimui, o nepraėjus nė 10 dienų atsuntė 3 mėnesių prenumeratą. Nuosėdžiai dėkodami, gerą žinią pranešame visiems skaitytojams, prašydami prisijungti galimų skaitytojų adresų, kad jiems galėtume siųsti Naujienas 2 savaitės susipažinimui nemokamai.

— W. Kasinskas, Malden, Mass., tapo Naujienų prenumeratorium. Jo pusmėlinę prenumeratą atsuntė Amerikos Lietuvių Tarybos ir visuomenės veikėjas M. Stonie iš Lawrence, Mass. Dėkui jiems. Nežiūrint priešinios propagandos, vis daugiau žmonių atkreipia savo asmeniską dėmesį į Naujienas ir pareikia noro susipažinti su jomis, o susipažinę užsisako.

— Liūdžius, New Britain, Conn., kiekvienais metais paromia Naujienų leidimą. Dėkui už

ankstyvą prenumeratos pratesimą ir už \$6 auką.

— Juozas Pikelis iš Toronto savo gerus linkėjimus atlydėjo \$7 auka. Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsiskiusiam Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašiusiam neskelbti.

— Ponia M. Ambert iš San Antonio, Texas, pratesdama prenumeratą, užsiskė leidinių, liečiančių Lietuvos ir Amerikos lietavių istoriją.

— Julius Plausinaitis iš Michiana apylinkės, New Buffalo, Mich., gavęs kalendorių, atsuntė už jį \$2 ir \$5 auką. Dėkui.

Dėkui Jurgiui Bakšai iš Marquette Parko už ankstyvą prenumeratos pratesimą ir už \$7 auką Naujienoms ir kalendoriui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui už 3 mėnesių prenumeratą tinkamesniam susipažinimui.

— P. Zdanavičius iš Marquette Parko be raginimo pratesė prenumeratą ir atsuntė \$7 auką. Tos apylinkės Jonas Anyas ir Ernestas Lefertas atsuntė po du dol. už kalendorių. J. Bakšys iš Hartford, Conn., atsuntė \$1

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Istaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimą rezervacijas; Pardavimas kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais keliautojų reikalais.

• Taupykite skridami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45-60 dienų.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajuos komiteta kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasiekti knygnešius bei lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžių, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis įėjomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SAJODŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsiėdavo mectatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajuos labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviem asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiai puikiam motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu papildomu žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbių ir savitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė \$50 premiją. Be abejo, atsiėms ir daugiau mectatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudiniame Naujienų pikiuke.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratesimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalavimų prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratesiu savo prenumeratą, taupydami laiką ir mažindami susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsiskau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajuos progą, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajuos progą, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaitės susipažinimui nemokamai be jokių išpareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

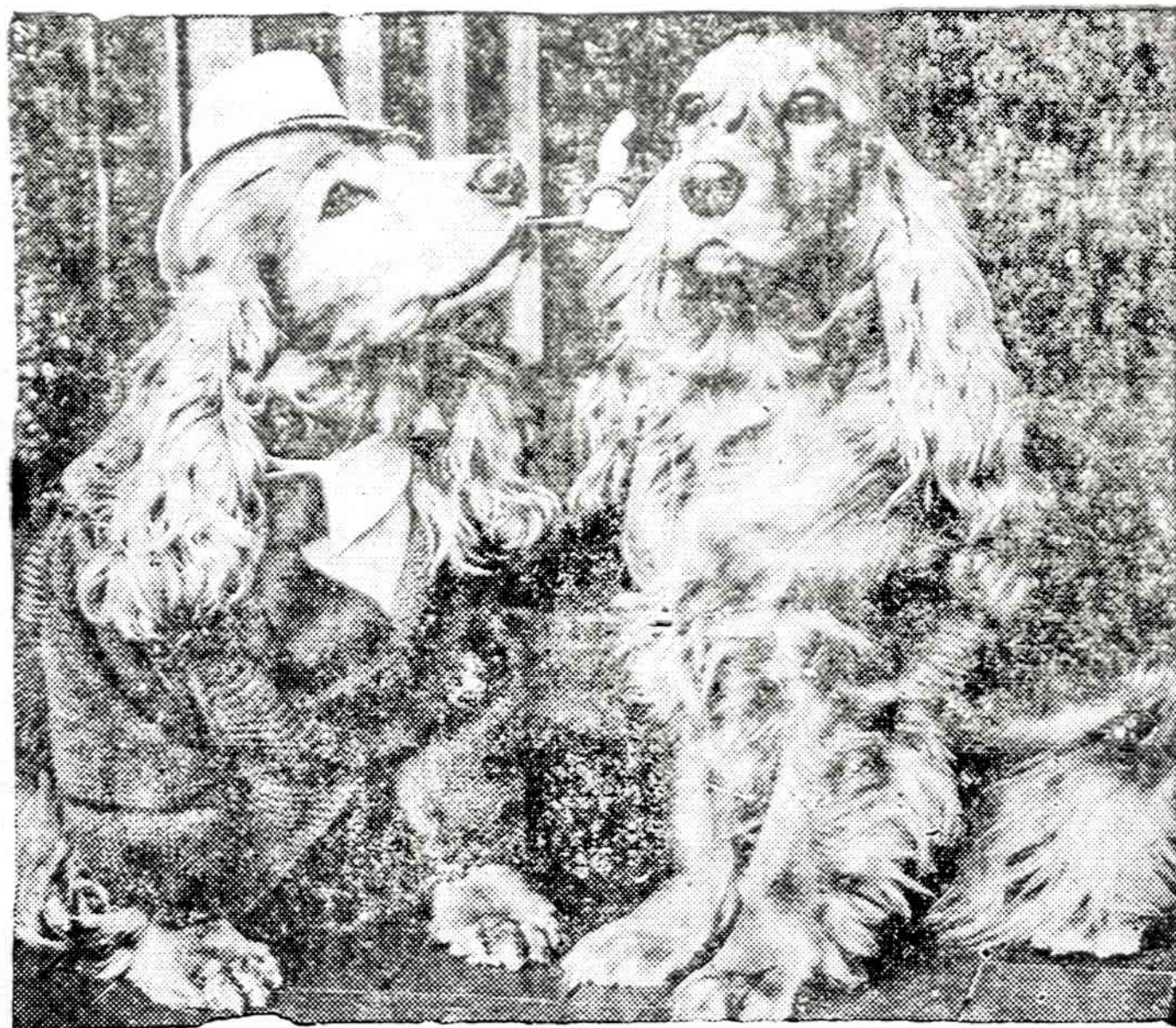
Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

A. Šaulinskas iš St. Helena, Cal., atsuntė \$3. Dėkui visiems.

— Lietuvų Tautinių Kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas įvyks šių metų kovo 11 dieną, o ne anksčiau, kaip per klaidą Naujienos buvo paskelbė.

— SPECIALI 20% NUOLAIDA UŽ 14 KARATŲ RETEŽELIUS. Daug įvairių puošmenų. Mokame \$4 už sidabrinį dolerį. Perkame pašto ženklus ir pinigų kolekcijas. PATRIA, 4207 So. Sacramento, Tel. 247-5081. (Pr.)

— PIANISTO MANIGIRDO

MATEKAČIO fortepijono kūrinų koncertas įvyks sausio 14 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Jaunimo Centro Didžiojoje salėje. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti. Bilietai gausiami prie įėjimo. (Pr.)

• Priimami asmenys, reikalingi globos. Bus rūpestingai prižiūrimi. Teirautis tel. 436-6294. (Pr.)

AR ADOMAS IR IEVA... (Atkelta iš 5-to psl.)

...kia, jog primityvūs žmonės privalo žiaurus bei laukiniai būti.

Naujienoms reikalingas LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informaciją prašome kreiptis telefonu:

HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARLA NOREIKIENE

2645 West 65th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2727

Didelis pasirinkimas geros kokybės įvairių prekių. MAISTAS IŠ EUROPOS ŠALŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
1241 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2727
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"

KAZĖ BRAZDZIONYTE,

PROGRAMOS VEDEJA

Pirmadieniais ir antradieniais 9:00-9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30-10 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Telef. - 778-5374

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 3/4%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

nai būti. Primykštis gyvenimas reiškia jam būdingu paprastu, natūraliame vyksme. Pirmykštio žmogaus gyvenimas bei jo kultūra yra statinė pagal nustovėjusias tradicijas bei gyvenimo būdą.

Šios kultūros pėdsakų išliko ir pas lietuvius. Prof. H. Naujmanas (84-150) pareiškė: "Čia Europos rytuose (Lietuvoje) tiesioginiai statinė bendruomenės kultūra". Gi prof. dr. J. Baltrušaitis (Lituania, 1961, I nr.) nurodė: "Some of the designs belongs to a vocabulary of primitive mankind which was used in many centuries and has been similarly preserved there, yet they are rooted in the earth of Lithuania and they are bound to it inseparably".

Savaime aišku, kad ši kultūra nebuvo akmeniniai statinė, bet ji kad ir labai pamažu tobulėjo, nes žmogus visuomet protavo. Tadi lietuviai per savo ilgą amžių egzistenciją natūraliame procese buvo išvystę gana aukštą savo kultūrą. Dr. P. Reklaitis (Draugas, 1962-XII-29 d.) pareiškė: "Archeologija rodo, kad lietuvių kultūra priešistoriniais laikais buvo gana aukštą". Prof. J. Aleksa (3-414) pažymėjo: "Lietuviai... dalyvavo žmonių kultūros kūrybos pagrindiniuose darbuose".

SENIAUSIA INSTITUCIJA

Seniausią viešoji žmonių institucija buvo patriarchalinė šeima, kurios prieky buvo tėvas. Jis ne tik viešai vadovavo šeimai bei padermei, bet ir atlikinėjo tikybines apeigas. Čia prof. dr. M. Pei (90-258) paaiškino: "Man's earliest political institutions were interwoven with patriarchal family system on the one hand, with religion on the other. The family's father was at the same time the officiating high priest of the religious cult and headman of the clan".

Ir senovės lietuvių reikėsi savo patriarchalinę santvarką, kur šeimos prieky stovėjo tėvas su savo galia, nors ir motinos autoritetas buvo žymus. Šeimos galva tėvas prižiūrėjo, jog visur būtų tvarka bei darna, kaip pas senovės indus dharma. Moti na buvo namų židinio vaidilutė, kuri rūpinosi ne tik namų apyvokos darbų vadovavimu, bet labiausiai, kad namai būtų Dievo palaimos namais. Pačioje pradžioje tėvas atlikinėjo ir religines apeigas etc.

MITOLOGIJA

Prof. M. Weinstein (138-9) žodžiais tarant, pasaulio istorija prasideda su mitologija. P. Ehrenreich (29-154) tvirtino: "Mitai yra pradinė tautos istorija simboline kalba". Tad mitologija labai svarbi seniausių laikų pažinimui. (Bus daugiau)

— Ekonomistai apskaičiavo kad už poros metų šeimai reikalinga energija bus 1,124 doleriais brangesnė, negu šiais metais. Brangiau kainuos šviesa šiluma, automobiliai.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ĮSISOMĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LINKSMŲ

SVENČIŲ!

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pirtvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE

BUOTU NUOMAVIMAS — pargam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

84-TA IR TRIPP

Didžiulis 5 kambarių pakelto Ranch stiliaus namas su labai gražiai įrengtu beismantu ir penktu miegamuobiu, centriniu oro vėsinimu, 2 1/2 masinu garažas, gara vieta gerioje Brighton, Parko apylinkėje. Kaina \$57,900 taigi bargeno laikas yra dabar. Reikia tik skambinti stebuklingu telefonu: 254-8500.

PIGESNIS UŽ BARGENA

Nustok rūpintis pajamomis — pirk dviaukštį mūrą su dviem 6 kambarių butais ir dar 4 kambarių butu. Kabininės virtuvės, naujos vonios, 2 masinu garažas, gara vieta gerioje Brighton, Parko apylinkėje. Kaina \$57,900 taigi bargeno laikas yra dabar. Reikia tik skambinti stebuklingu telefonu: 254-8500.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BAKER

BREAD and ROLLS

FOR SHOP IN WESTERN SPRINGS

Call 246-2894

or 246-1599

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.,

Chicago, IL. 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" šleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, IL. 60608. Kaina 3.00 dol. su formomis — \$3.90.

WINTER OVERCOAT.

Don't Go Out Without It.

1979 Miller-Morton Company a subsidiary of A. H. Robins Co., Richmond, Virginia 23260

O GERIAUSIAI ČIA

LABAI SVARUS 2 butu namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri garų šildymai, Brighton Parke. \$37,000.

SVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas — vesinimas, liuksus naujų namų apylinkė. \$53,900.

2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6,000 pajamų. Naujas stogas, garų šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminium langai, galite pirkti už \$41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui liuksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke. aukšta kokybė. \$50,000.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie \$18,000 pajamų. Geros salygos. Marquette Parke.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą, dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuoti ir sažiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
\$2-30 M. ANŽIAUS VAIKUOTOJAI
Tikrai 978 pusmečiui automobilio liability apdraudimas pensininkams
Kreipia
A. LAURAITIS
4445 E. SHAWLAND AVE.
523-4772

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGONIYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Telef. R3public 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietai, pilidomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolski
1204 1/2 W. 75th St.
GA 4-8454
State Farm Life Insurance Company

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Seštadieniais iki 12 v.
Vakaris tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

FIGHT HEART DISEASE!
GIVE HEART FUND